ЗВЯЗДА

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

25 кастрычніка 1996 г. пятніца, № 256 (23059)

РОЗГАЛАС

ПРАДУКТЫ ХАРЧАВАННЯ УСЁ ДАРАЖЭЮЦЬ

Пералік прадуктаў, якія сёлета патаннелі, згодна са статыстычнымі данымі, параўнаўча невялікі. Напрыклад, цана бульбы знізілася амаль на 33 працэнты, маргарыну — на 10, маянэзу — на 5,4, алею — на 4,7, садавіны — на 3 працэнты.

Усе астатнія прадукты падаражэлі. У прыватнасці, з пачатку года цэны на муку павялічыліся ў 1,6 раза, на крупы — у 1,5 раза. Хлеб і хлебабулачныя вырабы падаражэлі на 47,1 працэнта, мяса і птушка — на 39,3, макарона, сала, мясныя кансервы — на 33—35, сыр, каўбасныя вырабы, рыба, безалкагольныя напоі — на 26—30, малочныя прадукты — на 21,1 працэнта.

Цікавым будзе і такое параўнанне, прыведзенае Мінстатам. Кошт набору з 19 асноўных прадуктаў харчавання ў апошні тыдзень верасня ў цэлым па Беларусі склаў 473,8 тысячы рублёў, а ў Мінску — 502,8 тысячы рублёў. У Маскве аналагічны набор прадуктаў каштаваў у пераводзе на «зайчыкі» 777 тысяч рублёў, а ў сярэднім па Расіі — 663,7 тысячы беларускіх рублёў.

Таццяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

ГОМЕЛЬСКІЯ ХІМІКІ АДРАДЗІЛІ РАБОЧЫЯ СУБОТЫ

Праславутыя рабочыя суботы, даўно забытыя ў працоўных калектывах, зноў вярнуліся ў гомельскае калектыўнае вытворчае камерцыйнае прадпрыемства «Завод хімічных вырабаў». Перапоўнены партфель заказаў, а ў гэты далёка не стабільны перыяд грэх не выкарыстаць магчымасць добра падзарабіць.

Тры гады таму калектыў выкупіў прадпрыемства і застаўся сам-насам з усімі сваімі праблемамі. Склады былі перапоўнены асноўнай прадукцыяй - галошамі, а завод паступова спаўзаў у даўгавую яму. У рэспубліцы ж гумавы абутак карыстаўся попытам у асноўным сярод сельскіх працаўнікоў. Таму на прадпрыемстве сур'ёзна заняліся рынкамі збыту. Партнёраў знайшлі ў Таджыкістане, Узбекістане, Дагестане і нават у неспакойным Афганістане.

Пераломам настаў у другой палове бягучага года, калі крывая вытворчасці рэзка пайшла ўверх. Ліпень — выраблена каля сарака тысяч пар галошаў, жнівень — дзевяноста, верасень — 137 тысяч. Такога выніку на прадпрыемстве не дабіваліся і ў гады планавага вядзення гаспадаркі. Галоўнае, што на ўсю прадукцыю ёсць попыт і перадаплата. Менавіта тады калектыў і прыняў рашэнне прыхапіць да рабочай пяцідзёнкі і суботу, аплату за якую праводзяць у двайным памеры.

Віктар КОТАЎ, БЕЛТА.

КІРАЎНІК ДЗЯРЖАВЫ ПРЫНЯЎ ЭЛІЯХУ ВАЛКА У СУВЯЗІ З ЗАКАНЧЭННЕМ ЯГО ДЫПЛАМАТЫЧНАЙ МІСІІ Ў БЕЛАРУСІ

Прэзідэнт рэспублікі Аляксандр Лукашэнка 24 кастрычніка прыняў Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Дзяржавы Ізраіль у Рэспубліцы Беларусь Эліяху Валка ў сувязі з заканчэннем тэрміну яго знаходжання ў нашай краіне і вяртаннем на радзіму.

Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА [illegible] перспектывы развіцця супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Ізраілем. Адбыўся абмен думкамі аб магчымасцях расшырэння гандлёва-эканамічных, навуковых і культурных сувязяў.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў Эліяху Валку поспехаў у далейшай рабоце і выказаў упэўненасць у тым, што [illegible]

Сустрэча прайшла ў абстаноўцы ўзаемаразумення і адкрытасці.

БЕЛТА.

НА ВАЛЮТНЫМ РЫНКУ ЗМЕНЫ

Згодна з рашэннем праўлення Нацыянальнага банка ўпаўнаважаныя банкі могуць праводзіць здзелкі па куплі-продажы долараў ЗША, нямецкіх марак, расійскіх рублёў, якія паступаюць на пазабіржавым валютным рынку. Сумы такіх здзелак павінны праводзіцца ў межах 30 біржавых лотаў, гэта значыць не больш як 30 тысяч адзінак замежнай валюты для долараў, марак і грыўнаў, і да 3 мільярдаў расійскіх рублёў.

Пры вызначэнні курса на пазабіржавым валютным рынку банкі кіруюцца базавым абменным курсам з улікам павышаючага каэфіцыента. Для задавальнення заявак на куплю валюты на пазабіржавым рынку можа выкарыстоўвацца валюта, купленая ў грамадзян пры абменных пунктах.

Такое рашэнне прынята з мэтай нармалізацыі сітуацыі на ўнутраным валютным рынку.

Прэс-служба Нацыянальнага банка Беларусі.

НЕ ТРЭБА ПРАВАКАВАЦЬ ЧЫГУНАЧНІКАЎ!

Прэс-служба Беларускай чыгункі звярнулася ў інфармацыйнае агенцтва БЕЛТА з просьбай распаўсюдзіць у сродках масавай інфармацыі наступную заяву.

«У артыкуле, змешчаным у «Белорусской деловой газете» ад 17 кастрычніка, гаворыцца: [illegible]

Таццяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

БАНКАЎСКАЯ ХРОНІКА

На чарговым пасяджэнні Савета дырэктараў Нацбанка дадзена згода на аб'яднанне АКБ «Брэсткамбанк» і АКБ «Комплексбанк».

***

З 17 кастрычніка сёлетняга года ўведзены ў абарачэнне разліковы білет Нацбанка Беларусі вартасцю 100 000 рублёў. Новая купюра мае сем асноўных ступеняў абароны, на адным яе баку — выява будынка Дзяржаўнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета, а на другім — выява фрагмента з балета [illegible] «Выбранніца» па паэме Я. Купалы.

***

Колькасць фальшывых банкнотаў не змяншаецца. Да такой сумнай высновы прыйшоў Нацбанк, які паведамляе, што ў III квартале гэтага года іх выяўлена 82 штукі. Найбольшая колькасць падробак долараў ЗША — 58 штук, нямецкіх марак — 5, банкнотаў ЦБ Расіі — 14 і гэтак далей. Адметная асаблівасць падробак — высокі тэхнічны ўзровень іх выканання. Бачна, што гэтай «справай» займаюцца спецыялісты экстракласа.

Мікалай АЛЯКСАНДРАЎ.

АДНЫМ СКАЗАМ

❑ Паводле даных Міністэрства статыстыкі і аналізу, **беспрацоўе** за студзень—верасень склала 185 тысяч чалавек, або 3,9 працэнта эканамічна актыўнага насельніцтва.

❑ Агульная колькасць усіх афіцыйна зарэгістраваных ВІЧ-інфіцыраваных у Беларусі зараз складае **больш як 250 чалавек**.

❑ За 9 месяцаў сёлетняга года **значная доля прамысловай прадукцыі** (68 працэнтаў) выпушчана прадпрыемствамі дзяржаўнай формы ўласнасці.

❑ Ад увядзення **акцызнага падатку** пры ўвозе тавараў казна за 8 месяцаў гэтага года **папоўнілася** больш чым на 1,9 трыльёна рублёў і амаль 16 мільёнаў долараў.

❑ У мінулым годзе Міністэрства ўнутраных спраў было прафінансавана **на 50,2 працэнта** ад неабходнага, сёлета мяркуецца выдзеліць усяго **43,5 працэнта** ад патрэбнай сумы.

❑ За паўгода мытнікамі **за незаконнае перамяшчэнне тавараў** заведзены 1192 адміністрацыйныя справы, узбуджана 5 крымінальных спраў.

❑ Французскія дэмографы падлічылі, што ўсяго на Зямлі з часоў Адама і Евы жыло **прыблізна 80 мільярдаў людзей**.

❑ Калі ў 1993 годзе ў нашай краіне было ўзбуджана 6 крымінальных спраў за вымаганне крэдыту або датацый у 1994-м — 161, у 1995-м — 296, а за першае паўгоддзе 1996 года колькасць расследуемых крымінальных спраў гэтай катэгорыі **ўжо зраўнавалася** з паказчыкам за ўвесь 1995 год.

А ці ж будуць хоць у ладкі пляскаць?
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 438

Аб ініцыятыве Беларускага грамадскага аб'яднання пацярпеўшых укладчыкаў «За сацыяльную справядлівасць»

У мэтах забеспячэння сацыяльнай стабільнасці і абароны правоў грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія пацярпелі ад проціпраўных дзеянняў з боку суб'ектаў гаспадарання, **пастанаўляю:**

1. Падтрымаць ініцыятыву Беларускага грамадскага аб'яднання пацярпеўшых укладчыкаў «За сацыяльную справядлівасць» аб паэтапнай кампенсацыі грамадзянам Рэспублікі Беларусь урону, нанесенага незаконнай фінансавай дзейнасцю суб'ектаў гаспадарання.

2. Міністэрству фінансаў сумесна з Міністэрствам прадпрымальніцтва і інвестыцый і Беларускім грамадскім аб'яднаннем пацярпеўшых укладчыкаў «За сацыяльную справядлівасць» у трохтыднёвы тэрмін распрацаваць і ўнесці на зацвярджэнне ў Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь парадак паэтапнай кампенсацыі вышэйназваным аб'яднаннем грамадзянам Рэспублікі Беларусь урону, нанесенага незаконнай фінансавай дзейнасцю суб'ектаў гаспадарання.

Прадугледзець у якасці крыніцы кампенсацыі нанесенага ўрону, акрамя цэнтралізаваных сродкаў, магчымасць выкарыстання прыбытку прадпрыемстваў ад іх вытворча-гаспадарчай дзейнасці.

3. Беларускаму грамадскаму аб'яднанню пацярпеўшых укладчыкаў пачаць з 1 лістапада 1996 г. паэтапную кампенсацыю грамадзянам Рэспублікі Беларусь урону, нанесенага ад незаконнай фінансавай дзейнасці суб'ектаў гаспадарання.

4. Кантроль за выкананнем гэтага Указа ўскласці на Службу кантролю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

5. Гэты Указ уступае ў сілу з дня яго апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

23 кастрычніка 1996 г.
г.Мінск.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 440

Аб узнагароджанні В.Ц.ТУРАВА медалём Францыска Скарыны

За вялікі ўклад у развіццё беларускага кінематографа ўзнагародзіць кінарэжысёра кінастудыі «Беларусьфільм» Турава Віктара Цімафеевіча медалём Францыска Скарыны.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

24 кастрычніка 1996 г.
г.Мінск.

Народнаму артысту БССР і СССР Тураву В.Ц.

Глыбокапаважаны Віктар Цімафеевіч!

У дзень Вашага юбілею прыміце самыя шчырыя і сардэчныя віншаванні і найлепшыя пажаданні.

З Вашым імем звязаны яркія старонкі не толькі беларускага кінамастацтва, але і ўсёй нацыянальнай культуры.

Створаныя Вамі кінатворы «Я родам з дзяцінства», «Сыны ідуць у бой», «Праз могілкі», «Час яе сыноў», «Пераправа», «Людзі на балоце» і многія іншыя прасякнуты высокім маральным сэнсам, вялікай жыццесцвярджальнай сілай.

Вы, паважаны Віктар Цімафеевіч, заўсёды выступалі з пазіцый чалавека, не абыякавага да падзей, што адбываюцца, і ад імя пакалення, абпаленага вайной, стварылі кінафільмы высокага грамадзянскага і патрыятычнага гучання.

Глыбокае асэнсаванне гераічнай гісторыі беларускага народа, мастацкае адлюстраванне складаных жыццёвых працэсаў, стварэнне яркіх чалавечых вобразаў і характараў паставіла Ваша імя ў шэраг выдатных кінарэжысёраў свету. Ваша творчая і грамадская дзейнасць па праву адзначана многімі ганаровымі званнямі і ўзнагародамі.

Жадаю Вам, Віктар Цімафеевіч, моцнага здароўя, вялікага шчасця, добрага настрою і новых творчых поспехаў і ўдач на радасць удзячным паклоннікам Вашага цудоўнага таленту.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

25 кастрычніка 1996 года.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЗАПРАСІЎ ІЗРАІЛЬСКАГА ПРЭМ'ЕРА НАВЕДАЦЬ БЕЛАРУСЬ

Абмеркаванне перспектыў супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Ізраілем стала асноўнай тэмай гутаркі прэм'ер-міністра гэтай краіны Біньяміна Нетаньяху з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом нашай рэспублікі ў Дзяржаве Ізраіль Генадзем Лавіцкім. Сустрэча адбылася ў кнесеце.

Як стала вядома БЕЛТА, у ходзе гутаркі кіраўнік ізраільскага Кабінета Міністраў пацвердзіў прыхільнасць свайго ўрада да палітыкі актывізацыі ўсебаковага супрацоўніцтва з усімі краінамі СНД, у тым ліку і з Рэспублікай Беларусь. Ён, у прыватнасці, заявіў, што напрацаваныя паміж дзвюма дзяржавамі пагадненні ў галіне гандлёва-эканамічнага і культурнага супрацоўніцтва, а таксама супрацоўніцтва ў галіне навукі, адукацыі, спорту і турызму могуць быць падпісаны ў ходзе візітаў на вышэйшым узроўні ў Беларусі або ў Ізраілі.

Генадзь Лавіцкі ў час сустрэчы перадаў ізраільскаму прэм'еру запрашэнне Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі наведаць нашу краіну, якое з удзячнасцю было прынята. Праўда, Біньямін Нетаньяху прапанаваў вярнуцца да абмеркавання канкрэтных тэрмінаў візіту крыху пазней, пасля аслаблення напалу peraгаворнага працэсу з кіраўніцтвам Палесцінскай аўтаноміі.

БЕЛТА.

КІРАЎНІЦТВА БЕЛАРУСІ МАЕ НАМЕР ПРЫКЛАСЦІ ЎСЕ НАМАГАННІ ДЛЯ ПАГАШЭННЯ ДАЎГОЎ ЗА «БЛАКІТНАЕ» ПАЛІВА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 23 кастрычніка сустрэўся ў сваёй рэзідэнцыі з дэлегацыяй Расійскай Федэрацыі, якая прыбыла ў нашу рэспубліку ў сувязі з пачаткам пракладкі на беларускай тэрыторыі ўчастка транскантынентальнага газаправода «Ямал—Еўропа». На гэтай сустрэчы размова ішла аб аб'ёмах паставак прыроднага газу ў нашу рэспубліку з Расіі, а таксама аб ліквідацыі запазычанасці Беларусі за «блакітнае» паліва і своечасовасці аплаты бягучых плацяжоў.

Беларускі бок заявіў аб тым, што ў далейшым будуць прыкладзены ўсе намаганні для пагашэння даўгоў згодна з дасягнутымі дамоўленасцямі. У ходзе гутаркі закраналіся таксама пытанні, якія датычаць расшырэння сфер таварапатокаў з выкарыстаннем у якасці ўзаемаразлікаў за прыродны газ любых матэрыяльна-тэхнічных рэсурсаў Беларусі, якія могуць пастаўляцца ва ўсе расійскія рэгіёны. Расіянам было прапанавана збалансаваць цэны на «блакітнае» паліва, каб кошт газу для спажыўцоў у Беларусі і Расіі быў аднолькавы.

У сустрэчы прынялі ўдзел прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Чыгір, намеснік прэм'ер-міністра Валерый Кокараў, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Беларусь у Расійскай Федэрацыі Віктар Даніленка. Расійскую Федэрацыю прадстаўлялі міністр паліва і энергетыкі Пётр Радзівонаў, старшыня праўлення РАТ «Газпром» Рэм Вяхіраў, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь Ігар Сапрыкін.

Ігар РУБАН, БЕЛТА.

ГАЗАВАЯ АРТЭРЫЯ «ЯМАЛ — ЕЎРОПА» ЗАПУЛЬСАВАЛА НА БЕЛАРУСКАЙ ЗЯМЛІ

Як паведамляла ўжо БЕЛТА, першы зварачны стык транскантынентальнага газаправода «Ямал — Еўропа» быў ажыццёўлены 23 кастрычніка пад старажытным горадам Слонімам у Гродзенскай вобласці. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка, які прысутнічаў у час гэтай падзеі, сказаў: «Будаўніцтва новай магістралі мае важнае значэнне не толькі для беларускай зямлі. Яго па заслугах змогуць ацаніць многія народы. Сёння ўвесь еўрапейскі кантынент у той ці іншай меры карыстаецца расійскім газам. Таму новы «калідор», што будуецца праз тэрыторыю Беларусі, мае глабальнае значэнне».

Кіраўнік нашай дзяржавы адзначыў таксама, што сёння «блакітнае» паліва складае палову ў паліўна-энергетычным балансе нашай рэспублікі. Ключавая роля газавай галіны ў стварэнні ўмоў для функцыянавання ўсёй народнай гаспадаркі рэспублікі, у забеспячэнні жыццядзейнасці грамадзян адлюстравана ў асноўных напрамках энергетычнай палітыкі дзяржавы і рэспубліканскай праграме па энергазберажэнню.

Прэзідэнт падкрэсліў, што беларуская газатранспартная сістэма можа прыняць з Расіі ў год каля 55 мільярдаў кубічных метраў прыроднага газу. Калі ўлічыць, што рэспубліка спажывае сама ўсяго 13-14 мільярдаў, то можна зрабіць высновы аб яе вялікіх транзітных магчымасцях. Пасля пракладкі газаправода «Ямал — Еўропа» гэтыя магчымасці значна ўзрастуць.

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што магістраль стане «сувязным звяном» Супольніцтва Беларусі і Расіі, узмоцніць інтэграцыйныя працэсы краін СНД, умацуе сувязі як з Усходам, так і з Захадам.

«Няхай гэты першы стык будзе трывалым і надзейным», — выказаў пажаданне Прэзідэнт Беларусі. — Я перакананы, пройдзе некалькі гадоў, і ўсе па заслугах змогуць ацаніць, які крок зрабілі дзве дзяржавы, манціруючы гэты вялікі газаправод — газаправод жыцця».

Міністр паліва і энергетыкі Расійскай Федэрацыі Пётр Радзівонаў, які прыняў удзел ва ўрачыстасцях з выпадку зваркі першага стыку магістралі, зачытаў прывітанне Старшыні ўрада гэтай краіны Віктара Чарнамырдзіна. «Пачатак будаўніцтва газавай «артэрыі», — гаворыцца ў прывітанні, — сведчыць аб тым, што Дагавор аб супрацоўніцтве паміж Беларуссю і Расіяй напаўняецца канкрэтным зместам, дае магчымасць зрабіць важны крок да яднання эканомік».

У мерапрыемстве прынялі таксама ўдзел старшыня праўлення расійскага акцыянернага таварыства «Газпром» Рэм Вяхіраў, вядучыя спецыялісты гэтых галін дзяржаў СНД.

Епіскап уладыка Гурый асвяціў месца, дзе выконваўся першы стык. Побач быў устаноўлены памятны знак у гонар гэтай знамянальнай падзеі.

Фота БЕЛТА

Як стала вядома карэспандэнту БЕЛТА, пракладку трасы, па якой прыродны газ пойдзе на еўрапейскі кантынент, акрамя рабочых з Беларусі будуць ажыццяўляць спецыялісты Расіі, Украіны і Арменіі. На тэрыторыі рэспублікі асноўным генпадрадчыкам з'яўляецца акцыянернае таварыства «Белтрубаправодбуд», якое выйграла ў канцы мінулага года тэндэр, які быў аб'яўлены расійскім акцыянерным таварыствам «Газпром».

Тэрэза ХАЮЦІНА, БЕЛТА.

З УСЕАГУЛЬНАЙ КАМПЕНСАЦЫЯЙ ДАВЯДЗЕЦЦА ПАЧАКАЦЬ

Яшчэ ў сярэдзіне лета Кабінет Міністраў сваёй пастановай абавязаў АСБ «Беларусбанк» разам з міністэрствамі фінансаў, эканомікі, юстыцыі і Міндзяржмаёмасці падрыхтаваць прапановы па кампенсацыі ўрону ад абясцэньвання ўкладаў насельніцтва. Ужо ў верасні гэтага года спецыялісты «Беларусбанка» падрыхтавалі дакумент, у якім крыніцамі фарміравання спецыяльнага дзяржаўнага фонду па кампенсацыі насельніцтву гэтага ўрону былі названы частка сродкаў ад прыватызацыі рэспубліканскай уласнасці, абавязковы рэзерв «Беларусбанка», плата па рэштках сродкаў бюджэтных арганізацый па рахунках у банку і крэдыты Нацыянальнага банка краіны.

Міндзяржмаёмасць, калі адмовілася выдзеліць 50 працэнтаў сродкаў — паступленняў ад прыватызацыі дзяржаўнай маёмасці, якія першапачаткова былі закладзены як аснова фарміравання спецфонду. Самае вялікае, на што згодны кіраўнікі Міндзяржмаёмасці, — дык гэта 5 працэнтаў ад мяркуемай сумы, але не больш.

Галоўных прыватызатараў рэспублікі ў гэтым выпадку няцяжка зразумець. Бо ў 1997 годзе ім было прадпісана выручыць за дзяржмаёмасць ні многа ні мала 1 трыльён 200 млрд. рублёў, а 500 млрд. рублёў ужо закладзена выдзеліць у бюджэт краіны. Акрамя таго, 5 працэнтаў ад прыватызацыі, згодна з указам Прэзідэнта, аўтаматычна ідзе ў фонд падтрымкі прадпрымальніцтва і малога бізнесу. А што мы маем цяпер? Цяпер няма нават намёкаў на буйны росквіт вялікай прыватызацыі ў Беларусі. Да таго ж канчатковым момантам прыватызацыі будзе выкуп чэкаў «Маёмасць» у насельніцтва з улікам індэксацыі. Па падліках спецыялістаў Міндзяржмаёмасці, для гэтых мэтаў спатрэбіцца сума, блізкая да 20 трыльёнаў рублёў. Каб закумуляваць такія сродкі гэтаму ведамству неабходна ўжо ў бліжэйшай будучыні стварыць спецыяльны, але цяпер ужо свой фонд.

Ідэя пачатковага капіталу для стварэння кампенсацыйнага фонду, які меркавалася «пазычыць» з дзяржбюджэту, растала хутчэй, чым летні туман, па трывіяльнай прычыне — грошай у бюджэце для гэтых мэтаў проста няма. І што, самае сумнае, у бліжэйшы час яны там і не з'явяцца. Пры такім раскладзе дырэктар дэпартамента па рабоце з фізічнымі асобамі «Беларусбанка» Аляксандр Баркун, на чые плечы была ўскладзена задача стварэння спецфонду, разводзіць рукамі: «Не знайшоўшы рэальных крыніц для фарміравання фонду, мы лічым, што шырокамаштабная кампенсацыя ўрону ад абясцэньвання грашовых укладаў насельніцтву цяпер немагчымая». Але ж кампенсацыя немагчыма сёння, цяпер. Адзінае выйсце з гэтай сітуацыі, на думку спадара Баркуна, — аб'явіць аб прызнанні ўнутранага дзяржаўнага доўгу перад народам і выпусціць на суму доўгу каштоўныя паперы. «Беларусбанк» падлічыў, што ўклады насельніцтва ў перыяд з 1992 да 1994 года абясцэніліся ў 4000 разоў. Да таго ж, калі працэс выплат кампенсацыі будзе расцягнуты на гады, на каштоўныя паперы неабходна прадугледзець налічэнне працэнтаў, каб неяк вярнуць упушчаную з часам выгаду.

Разглядаючы чарговасць кампенсацыйных выплат, кіраўніцтва «Беларусбанка» вырашыла ўлічваць накоплены вопыт з налічэннем урону ветэранам вайны. «Бо якую б сацыяльную групу мы ні ўзялі, — сказаў Аляксандр Баркун, — няхай гэта ветэраны ці інваліды, удовы ветэранаў ці мнагадзетныя сем'і, у ёй заўсёды будуць суседнічаць людзі з абсалютна няроўнымі матэрыяльнымі ўмовамі. Нехта са старых сёння галадае, іншыя жывуць нармальна і вострай неабходнасці ў кампенсацыі ў іх няма». Кіраўніцтва «Беларусбанка» лічыць, што павінен быць выбраны іншы крытэрый ў спрэчцы за першачарговасць атрымання кампенсацый. Хутчэй за ўсё, крытэрыем паслужыць памер даходу чалавека ці сям'і, які будзе разлічвацца за апошні год ці два. У гэтым выпадку будзе выяўлена тое кола людзей, каму кампенсацыя сапраўды патрэбна. «Улічваючы той факт, што колькасць іх будзе не занадта вялікая, дык і сабраць сродкі для іх будзе не так праблематычна», — лічыць Аляксандр Баркун.

Сяргей КУРКАЧ.

СЕНСАЦЫЯ

Усе лічылі дзяўчынку забітай, а яе знайшлі ў Бельгіі

НЕЎЗАБАВЕ ПЯЦІГАДОВАЯ ВЕРАНІКА СУСТРЭНЕЦЦА З МАЦІ І БЛІЗКІМІ ЛЮДЗЬМІ

9 красавіка г. г., якраз у дзень свайго нараджэння, пяцігадовая мінчанка Вераніка выйшла пагуляць. Як потым растлумачыла яе маці, дачцэ вельмі хацелася паказаць сяброўкам абнову, што падарылі ёй у гэты дзень.

Дарэмна чакала маці дачку: ішлі гадзіна за гадзінай, а яна не вярталася. Устрывожаная жанчына абышла ўсе двары шматпавярховых дамоў — дзяўчынкі не было. Вечарам таго ж дня маці заявіла пра гэта ў Фрунзенскі райаддзел міліцыі. Неадкладна ва ўсе райаддзелы ўнутраных спраў рэспублікі пайшлі тэлеграмы аб загадкавым знікненні малой. Фрунзенскай райпракуратурай сталіцы была ўзбуджана крымінальная справа па факту магчымага забойства Веранікі.

Па словах начальніка пошукавага аддзела ўпраўлення крымінальнага вышуку Міністэрства ўнутраных спраў падпалкоўніка міліцыі Аляксандра Паўзунова, які пражывае ў тым самым доме, дзе здарылася гэта гісторыя, ён самым непасрэдным чынам удзельнічаў у яе пошуках. У той час Аляксандр Васільевіч знаходзіўся на бальнічным. Разам са сваім 12-гадовым сынам абышлі ўсе двары, агледзелі падвалы, каналізацыйныя люкі. Тое ж самае рабілі і многія іншыя супрацоўнікі міліцыі. Фотаздымкі дзяўчынкі былі расклеены паўсюдна. Пра гэта гаварылася ў перадачах тэлебачання, публікацыях многіх газет. Аднак ніякіх слядоў не знайшлі. Пракуратура таксама вяла расследаванне гэтай справы. Але і там — безвынікова. Усе адпаведныя службы рэспублікі былі зарыентаваны на гэта загадкавае здарэнне.

І раптам нечаканая вестка з далёкай Бельгіі. Паведамлялася, быццам бы знайшоўся след дзяўчынкі...

І вось я ў рабочым кабінеце Аляксандра Паўзунова. Ён і расказаў гісторыю, падобную на казку. Як распавядаў Аляксандр Васільевіч, 4 кастрычніка яму пазваніў калега з упраўлення ўнутраных спраў Гомельскага аблвыканкома Віктар Шпак, які паведаміў, што з Бельгіі прыйшло пісьмо ад настаяцеля Рускай праваслаўнай царквы Ігара Равіча. Аказваецца, яшчэ ў маі гэтага года ў дзіцячы прытулак невялікага бельгійскага гарадка Картрыйск трапіла маленькая дзяўчынка, якая чамусьці размаўляла па-руску. Ігар Равіч забраў дзяўчынку ў сваю сям'ю, хаця ў яго ўжо было трое дзяцей. Яму не давалі спакою думкі: якім чынам у Бельгіі апынулася дзяўчынка з Расіі? Як і з кім яна трапіла сюды? Дзе раней пражывала? Аднак дзяўчынка маўчала. Напэўна, яе моцна запалохалі.

У верасні бельгійская паліцыя затрымала 15-гадовую дзяўчыну Іну, у якой чамусьці аказаліся пісьмы з Гомельскай вобласці. Яны і ўстанавілі, што, па ўсім бачна, тая вывезла ў Бельгію Вераніку, выдаўшы яе за сваю сястру.

Аляксандр Васільевіч, у абавязкі якога ўваходзіць пошук падобных «без вестак прапаўшых», наведаў сям'ю Веранікі, пагутарыў з маці, роднымі і блізкімі. Аказваецца, дзяўчынка ўсіх іх у паліцыі называла па імёнах, казала, што жыла ў шматпавярховым доме.

Праз Інтэрпол Аляксандр Васільевіч звязаўся з бельгійскай паліцыяй. Па спецыяльных сродках сувязі перадалі туды фотаздымкі дзяўчынкі і яе родных. Яна ўсіх іх пазнала.

Пакуль Вераніка знаходзіцца ў Бельгіі. Неўзабаве яна сустрэнецца з маці і ўсімі блізкімі ёй людзьмі.

А што ж з яе магчымай выкрадальніцай? Іна пакуль што ў бельгійскай паліцыі. Як высветлілася, гэта дзяўчына лёгкіх паводзінаў неаднойчы пакідала бацькоўскі дом, знікаючы ў невядомым напрамку. Але пра ўсе перыпетыі выкрадання Веранікі будзе вядома пасля заканчэння следства. Пра гэта тады і паведамім чытачам.

Цікавая яшчэ адна дэталь. Аказваецца, 11 кастрычніка ў Віцебск да родзічаў прыехала жанчына, якая ў свой час выйшла замуж за бельгійца. Яна таксама звярнулася ў міліцыю і расказала пра Вераніку. І калі б нават свяшчэннаслужыцель і не напісаў пра гэта ў Гомельскае ўпраўленне ўнутраных спраў, то і тады б след дзяўчынкі ўсё роўна не згубіўся б. І ў Бельгіі грамадскасць зацікавілася гэтай справай.

Дзіва толькі, як дзяўчынка і яе выкрадальніца праехалі праз межы некалькіх дзяржаў. Чаму іх не спынілі мытнікі, пагранічнікі? Але гэта ўжо тэма іншай размовы.

Уладзімір ГОЙТАН.

УВАГА!

ШАНОЎНЫЯ ЧЫТАЧЫ «ЗВЯЗДЫ»!

На вашы пытанні адкажа старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі **Уладзімір ГАНЧАРЫК.**

Цяперашні эканамічны стан і шляхі выхаду з крызісу, нявыплата заробку і беспрацоўе, умовы працы і адпачынак — вось далёка не поўнае кола пытанняў, на якія вам адкажа старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Уладзімір Іванавіч Ганчарык.

«Прамая лінія» будзе працаваць сёння, 25 кастрычніка, з 14 да 16 гадзін.

ТЭЛЕФОНЫ «ПРАМОЙ ЛІНІІ» —

232-38-21; 232-38-92.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ СЯРЭДНЯМЕСЯЧНАЙ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАЦЕ РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ

Мінстат Рэспублікі Беларусь паведамляе, што сярэдняя налічаная заработная плата рабочых і служачых у верасні 1996 года склала 1.373.677 рублёў (у жніўні была 1.332.656 рублёў). У студзені—верасні 1996 года яна склала 1.213.003 рублі і павялічылася ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года ў 1,6 раза.

«ГАРАЧЫЯ» ТЭЛЕФОНЫ «ЗВЯЗДЫ» 268-28-72 І 268-27-51

ПРАПАЛА...ПЕНСІЯ

Цікавую гісторыю расказала нам чытачка Марыя Сцяпанаўна Пархімчык з вёскі Бахаравічы Пухавіцкага раёна. Справа ў тым, што ў жанчыны таямніча знікла ліпеньская пенсія. Жніўеньскую вясковы паштальён прынёс, а калі Пархімчык запытала пра грашовыя сродкі папярэдняга месяца, ёй проста паказалі на радок ведамасці, дзе стаяў, дарэчы, подпіс. Чый — невядома, але насупраць прозвішча Марыі Сцяпанаўны. Каля 300 тысяч рублёў знікла ў невядомым напрамку, ніхто з адказных работнікаў Навапольскага сельскага Савета не змог нічога патлумачыць. Усе чамусьці толькі загадкава пасміхалася.

Прыйшлося тады сп. Пархімчык, паплакаўшы, звярнуцца на Пухавіцкі галоўпаштамт да дырэктара. Той паабяцаў разабрацца, вызначыўшы апошні тэрмін — 10 кастрычніка, на тым і разышліся. Здавалася б, справа вырашылася...

Але дасюль няма ніякага адказу. Толькі вясковыя паштальёны, усё гэтак жа загадкава пасміхаючыся, пытаюцца: «Ну што, знайшлася пенсія?»

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Паважаныя чытачы, тэлефануйце да нас, дзяліцеся сваімі турботамі і цяжкасцямі. Нашы «гарачыя» тэлефоны (268-28-72 і 268-27-51) працуюць кожны дзень з 10 да 13 гадзін.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА АБ НАЗНАЧЭННІ ГАЛОЎНАГА РЭДАКТАРА «НАРОДНАЙ ГАЗЕТЫ» АБАВЯЗКОВЫ ДЛЯ ВЫКАНАННЯ

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка даў адпаведныя распараджэнні дзяржаўным органам па забеспячэнню дакладнага і поўнага выканання сваіх указаў № 235 ад 28 чэрвеня 1996 г. і № 424 ад 14 кастрычніка 1996 г. аб назначэнні Міхаіла Шыманскага дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства — галоўным рэдактарам газеты «Народная газета».

Як паведаміла Галоўнае ўпраўленне грамадска-палітычнай інфармацыі Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Указ аб назначэнні Міхаіла Шыманскага з'яўляецца абавязковым для выканання. «Тыя палітычныя сілы, якія ў чарговы раз спрабуюць разыграць скандальную карту вакол «Народнай газеты», павінны ўсведамляць, што менавіта яны з'яўляюцца галоўным фактарам нагнятання сітуацыі ў Беларусі, — гаворыцца ў паведамленні.

У калектыву рэдакцыі «Народнай газеты» не можа быць падстаў сумнявацца ў падтрымцы гэтага папулярнага выдання з боку кіраўніка дзяржавы. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць у маральнай стойкасці калектыву «Народнай газеты» і ў здольнасці спакойна і па-дзелавому ўспрымаць усе правакацыі палітычных банкрутаў».

БЕЛТА.

У СІМ ВЯДОМА старажытнае мудрае выказванне: «Чалавек за сваё жыццё павінен пабудаваць дом, пасадзіць дрэва і выгадаваць сына». Нашы продкі заўсёды мелі рацыю, і, напэўна, калі б мы дакладна выконвалі іх наказы, то і жыццё наша адпаведна паляпшалася б. Але, на жаль, не ўсё так лёгка зрабіць. Калі, напрыклад, узяць вышэйпрыведзенае выказванне, то тут, пэўна, назіраюцца аб'ектыўныя складанасці. Вядома, працей за ўсё выканаць апошні пункт, тут мы яшчэ на штосьці здатныя. З дрэвам таксама, калі пастарацца, можа атрымацца. А вось з домам... Вось з домам і ўзнікаюць самыя вялікія праблемы.

РЭПАРЦЁР АТРЫМАЎ ЗАДАННЕ...

...ПАБУДАВАЦЬ КАТЭДЖ

Напэўна, кожны з нас у той ці іншай ступені займаўся з будаўніцтвам прыватнага дома. У кагосьці гэта невялікі домік на дачным участку, у кагосьці ў вёсцы — бацькоўская «фазэнда», якая кожны год патрабуе нястомных клопатаў, хтосьці дапамагаў знаёмым будаваць сціплы двухпавярховы катэдж... Увогуле, усе мы нядрэнна ведаем, з якімі бясконцымі цяжкасцямі сутыкнецца чалавек, які задумаў пабудаваць уласны дом.

Аднак, праязджаючы па чыгунцы ці шасэйных дарогах нашай рэспублікі, не перастаеш здзіўляцца той колькасці асабнякоў, якія, нягледзячы на адзначаныя цяжкасці, паўнакроўна разрастаюцца па ўсёй тэрыторыі. Растуць яны як грыбы пасля дажджу надзвычай хутка і густа. Якія толькі шэдэўры сярод іх не ўбачыш. Там, глядзіш, стаіць сярэдневяковы замак з вежамі і байніцамі ў іх. Людзі, што ні кажы, будуюцца сур'ёзныя, яны ўжо загадзя гатовы да працяглай асады, і склепы ў іх, напэўна ж, забіты прадуктамі гады на два наперад. А там, на ўзгорачку, узвышаецца чатырохпавярховы палац ў стылі ракако, з вытанчанымі аркамі і ляпной балюстрадай на даху. Адразу ясна: тут пражывае сібарыт, аматар прыгожага жыцця, ён жа дакладна ведае, у чым сапраўдная асалода. Наогул жа, апісваць усе стылі і напрамкі ў архітэктуры будуемых і ўжо абжытых асабнякоў — справа доўгая і няўдзячная, паколькі стыляў гэтых вялікае мноства і, як я разумею, вызначаюцца яны з самага пачатку толькі адным галоўным паказчыкам — сумай наяўных сродкаў. Але пакінем гэты момант на сумленні гаспадароў і пацікавімся лепш, што ж гэта наогул за цуд такі — будаўніцтва асабістага дома.

З гэтай мэтай я і выехаў у поле ў напрамку Віцебска і, як вы разумееце, якраз туды, дзе непадалёку ад шашы стракацелі новабудоўлі. Дзень выдаўся пагодлівы, сонечны, а таму будаўнікі завіхаліся як след. З цікавасцю азіраючыся па баках, я нетаропка ішоў наперад паміж будуемымі і не зусім будуемымі аб'ектамі. Трэба заўважыць, што розніца паміж імі адразу ж кідаецца ў вочы. Вось, напрыклад, стаіць велізарнае манументальнае збудаванне з чырвонай цэглы. Брэсцкая крэпасць ды і толькі! Там нікога не відаць, толькі ярка адсвечваюць таніраваныя шыбы ў аконных рамах. Зразумела, што тут будаўніцтва ўжо завершана і дом чакае урачыстага ўезду гаспадара і яго, мяркуючы па памерах жытла, шматлікай сям'і.

А вось, зусім побач са сціплым двухпавярховым катэджам, участак адкрыты і пусты, увесь зарос быльнягом у мой рост. Адзінае, што змог зрабіць гаспадар участка, дык гэта выкапаць яму прыкладна восем на восем метраў і па калена ўглыб. Цікава, навошта ён гэта зрабіў? Хіба што для таго, каб не забыць, дзе знаходзіцца яго тэрыторыя. А магчыма, ён проста вырашыў абмежавацца басейнам? А што? Прыехаў з пыльнага горада, выкупаўся ў сваё задавальненне, адпачыў, назіраючы за тым, як ідзе будаўніцтва ў суседзяў, і з чыстым сумленнем паехаў назад. Гэта, вядома ж, жарт, тут, хутчэй за ўсё, іншы, больш празаічны выпадак, а дакладней — адсутнасць патрэбнай колькасці грашовых знакаў. Што ж, пажадаем гаспадару ўчастка ўдачы і накіруемся далей.

Павінен заўважыць, што на фоне хутка ўзводзімых сцен знізу, на паўпадвальным узроўні, бачыш шмат пабудоў, якія так і засталіся на першай стадыі работ. Дзе відаць ужо крануты часам фундамент, а дзе сцены ўзняліся толькі на метр ад зямлі, ды на гэтым і спынілі свой рост. Не самае радаснае відовішча. Мяркуючы па ўсім, дарагоўля будматэрыялаў не дазваляе гаспадарам расправіць крылы і ўзняцца ўвысь. Хоць бы паверха на паўтара.

Убачыўшы непадалёку чатыры аднолькавыя, ужо пабудаваныя, але яшчэ не аздобленыя ўнутры, сімпатычныя домікі, накіроўваюся да іх. Цікава даведацца, у чым прычына іх падабенства, паколькі дзяржаўнай ці калгаснай забудовай у гэтым раёне і блізка не пахне.

Зайшоў у крайні дом, павітаўся з будаўнікамі. Яны якраз займаліся аддзелачнымі работамі. Даведаўшыся, што я цікаўны журналіст, паставіліся да мяне паважліва, але з вядомай асцярожнасцю. Павадзілі па дому, паказалі, дзе будзе сталовая, дзе спальня, дзе дзіцячы пакой і г. д. Усяго я налічыў дзевяць жылых пакояў, і ўсе яны даволі прасторныя. Схадзілі мы ў падвал. Там плітачнікі абкладвалі пліткай невялікі, зручны басейн, які служыў прыемным дапаўненнем да сауны. У падвале ж знаходзіліся гараж, кацельня і падсобка. Агульнае ўражанне ад дома: вось так і павінны жыць нармальныя людзі. Але гэта іншая размова.

У будаўнікоў жа я пацікавіўся, як хутка ідзе работа і як плаціць гаспадар. На першую палову пытання яны адказалі, што работа ідзе настолькі хутка, наколькі дазваляюць сродкі гаспадара. Ёсць бесперабойнае паступленне будматэрыялаў — значыць і работа ідзе няспынна. Аплата здзельная. Напрыклад, ім, тынкоўшчыкам і плітачнікам, 5 долараў за квадратны метр. А ўвогуле хтосьці плаціць менш, хтосьці больш. Усё залежыць ад гаспадара і яго магчымасцей.

Дарэчы, гаспадара будаўнікі і ў вочы не бачылі. Усе ўказанні паступаюць з горада непасрэдна праз прараба. Шчыра кажучы, гаспадаром я асабліва і не цікавіўся, таму што даведацца яго імя — справа марная ды і непатрэбная.

Затое мне ахвотна растлумачылі, чаму чатыры дамы аднолькавыя. Справа ў тым, што архітэктурны праект асабняка каштуе ад пяцісот долараў і вышэй. Вось чатыры ўладальнікі ўчастка скаапераваліся і вырашылі зэканоміць, пабудаваўшы свае дамы па аднаму праекту. Унутраную частку жылля яны ўжо перараблялі кожны на свой манер, што каштавала ім значна танней.

Заадно далі мне тлумачэнні і наконт «Брэсцкай крэпасці». Аказалася, гэты дом належыць цыганскаму барону (наконт шматлікай сям'і я не памыліўся). Будаўнікі, людзі вопытныя, параілі мне не хадзіць да яго, і, як чалавек разважлівы, я ахвотна іх паслухаўся.

Замест гэтага накіраваўся далей, не перастаючы здзіўляцца разнастайнасці пабудоў. Адна з іх прыцягнула маю ўвагу. Гэты дом быў ужо ўзведзены на тры паверхі: такая трывалая, сіметрычная, з выпуклымі бакамі каробка. На рыштаваннях мітусіліся муляры, там жа ўзвышаліся акуратныя пірамідкі чырвонай цэглы. Работа кіпела.

Па рыштаваннях падняўся на сцены і пачаў знаёміцца з рабочымі. На гэты раз, навучаны папярэднім знаёмствам, я назваўся чалавекам, які сам мае ўчастак непадалёку ад сталіцы і хоча даведацца пра расцэнкі на будаўнічыя работы. Я думаю, чытачы даруюць мне гэты бязвінны падман, паколькі пайшоў на яго выключна дзеля іх. На гэты раз сустрэлі мяне больш ветліва. Прараб Валодзя, энергічны хлопец, адвёў мяне ўніз, у абжыты будаўнікамі пакой, каб пагаварыць нетаропка і грунтоўна.

Мяне здзівіла тое, што з самага пачатку ён пачаў адгаворваць мяне пачынаць будаўніцтва. Ці то настрой яго быў добры, ці то проста вырашыў дапамагчы чалавеку, але, на шкоду сабе, ён з першых жа хвілін заявіў аб незвычайнай дарагоўлі будаўніцтва дома.

— Цяпер намнога танней будзе купіць гатовы дом, — горача даказваў ён мне, — чым будаваць уласны. Вось у гэтым раёне, напрыклад, нямала дамоў прадаецца.

— І колькі мне будзе каштаваць купля сярэдняга двухпавярховага дома?

— Тысяч трыццаць—сорак долараў. Зразумела, цэны розныя, ёсць дамы і па 100, і па 300 тысяч, але ж ты хочаш звычайны катэдж. Дык што табе лепш — купіць альбо будаваць?

— Але чаму? Атрымліваецца, што тыя, хто цяпер прадае гатовыя дамы, робяць гэта ва ўрон сабе?

— Ды не. Проста яны пачыналі будаваць тады, калі будматэрыялы былі значна таннейшыя. Многія наогул за бясцэнак даставалі. Вось і каштавала будаўніцтва дзесяць—пятнаццаць тысяч «баксаў».

— Ну а цяпер колькі яно каштуе? — падводзіў я яго да сутнасці размовы.

— Давайце палічым. На сённяшні дзень квадратны метр агульнай плошчы дома каштуе 300—350 долараў. Гэта з дахам, з аддзелкай — карацей, поўнасцю гатовы дом. Вось. Якой плошчы ты хочаш мець дом? — нечакана спытаў ён.

Я скеміў, што марудзіць з адказам — смерці падобна і таропка адказаў:

— Шэсць на восем метраў, у два паверхі.

— Ну вось, значыць, адзін паверх сорак восем метраў, акруглім да пяцідзесяці, каб лягчэй лічыць. Два паверхі — сто квадратных метраў. Усяго дом табе абыдзецца ў трыццаць—трыццаць пяць тысяч долараў.

— Ну, вось тыя ж грошы, — заўважыў я. — Дык гэта ж свой.

— Э, не. Гэта мы падлічылі чыста каробку, без усякіх камунікацый. А вось калі ты будзеш праводзіць электрычнасць і ваду, то тады квадратны метр будзе каштаваць табе 500 долараў за квадрат. Адчуваеш розніцу? А да таго ж мінімум два гады пойдзе на будаўніцтва, і пры гэтым колькі клопатаў і нерваў ты патраціш. Так што я табе праўду гаварыў.

— А ў тых дамах, што прадаюцца, ужо ёсць ацяпленне, вада, электрычнасць?

— Яны электрыфікаваны, так, але вада і ацяпленне ў кожнага аўтаномныя.

— Ну вось і выйсце.

— Але колькі яно каштуе, гэта выйсце. Вунь, бачыш, каля таго дома з вежай калонку робяць? Там вада вельмі глыбока пад зямлёй. Дык вось, гаспадару гэта будзе каштаваць як мінімум 10 тысяч долараў. А гаспадар вунь таго светлага дома з вялікім балконам заплаціў 6 тысяч. У яго вада бліжэй аказалася. А матор магутны ведаеш колькі каштуе? А трубы?

Мне не было патрэбы больш пярэчыць і я павінен быў пагадзіцца, што па цяперашнім часе, сапраўды, танней купіць дом, чым яго пабудаваць. Вядома, гэта асабістая справа гаспадара і, паўтаруся, яго фінансавых магчымасцей, але тым, хто скрупулёзна лічыць свой капітал, чаму б не прыслухацца да парад Валодзі.

На развітанне я крыху пагутарыў з мулярамі. Працавалі яны хутка і вельмі прафесіянальна. Заробак — 10 долараў за адзін кубаметр кладкі.

— І колькі, калі не сакрэт, «кубоў» рэальна можа пакласці ўдзень адзін муляр?

— Ну, два-тры кубы, — падзяліліся будаўнікі, не спыняючы рабочы працэс. Адчувалася, што ў іх кожная хвіліна на ўліку.

— А колькі гадзін у дзень працуеце? — са свайго боку праяўляючы прафесіяналізм, не адставаў я.

— Ды мы ад фірмы, так што да пяці вечара і ўсё. А вунь на суседняй будоўлі мужыкі працуюць у прыватным парадку, то яны ўжо завіхаюцца да цямна. Зноў жа, ад гаспадара залежыць. Як плаціць, так і працуюць.

Задаўшы для формы яшчэ некалькі дробных пытанняў, я развітаўся з работнікамі і пакінуў гэтую будоўлю. Дабіраючыся назад у Мінск, я глядзеў на скіраваныя ўвысь сцены асабнякоў, якія ўзнікалі то справа, то злева, і думаў, колькі ж старання трэба дзеля таго, каб набыць свой уласны, недатыкальны дом. Але ці каштуе ён тых велізарных намаганняў, якія ідуць на яго будаўніцтва? Напэўна, усё ж такі каштуе. Бо нашы продкі заўсёды мелі рацыю.

Сяргей КУЛАКОЎ.

ВІКТАРУ ТУРАВУ — 60

РОДАМ З КІНО

З чаго пачаць?.. З чаго ні пачынай, усё роўна атрымаецца кіно. Накшталт вось гэтага.

Як гавораць, пасля кароткачасовых дажджоў без перапынку на ўсё лета, нарэшце стала сонечна і на Беларусі. Здаровая жнівеньская раніца. Бацькі-кармільцы — пенсіянеры ці тыя, каму ўжо хутка на пенсію, шчыруюць, рачкуюць на сваіх чатырох і шасці калумбарных дачных сотках. Аддыхваюцца, сядзяць у зацішку, у цяньку два, як бы раней сказалі, дзядзькі, а сёння самыя што ні на ёсць рупліўцы, цікуюць адзін за адным. Маладзейшаму з іх, здаецца, добра, а больш сталаму, пэўна, не вельмі.

— Слухай, сусед, — гаворыць ён праз плот, — а ў цябе, я бачу, і машына ёсць.

— Ёсць і машына, — не адмаўляецца маладзейшы.

— І яна на хаду ў цябе?

— На хаду, — крыху ўжо разумее свайго субяседніка маладзейшы. І як не зразумець, на твары чалавека ўсё як выдрукавана — цяжка яму. І сам ён пацвярджае гэта:

— То ці не падкінуў бы ты мяне да белых буслоў?

І столькі суму, такое маленне ў яго голасе, што сусед пры машыне адразу згаджаецца: яму цікава, дзе ж знаходзяцца тыя белыя буслы. На дачы ён бывае рэдка, больш упраўляецца цешча, дасканалае веданне мясцовасці і яму не пашкодзіць.

І праз нейкі час яны ўжо коцяць на легкавічку па прасёлку. І вялікі падман, белыя буслы — гэта, аказваецца, дзве таполі, добра заседжаныя, пабеленыя буслам і іх буслянятамі. Але пад тымі таполямі і чалавечае жытло, а ў тым жытле ўсё, што неабходна пакутнай душы зранку, бо чалавек выходзіць адтуль як нованароджаны.

— Інжынер, відно, — гаворыць ён свайму выратавальніку.

— Не, не інжынер, — адказвае той пасля некаторых ваганняў: чаго хавацца суседа. — У кіно раблю, на кінастудыі.

— На кінастудыі, — радуецца чалавек. — Некалі ў мяне там быў знаёмы, самы галоўны там, на літару «т».

— То ці не сам Тураў? — пытае яго сусед.

— Во, ён самы.

— Дык я і ёсць Тураў, — не вытрымлівае чалавек за рулём.

— Во яно як, — зноў рады яго спадарожнік. — То я гляджу, фотакартка мне твая знаёмая.

— Адкуль яна вам знаёмая?

— Адтуль, — адказвае сусед. — У Італіі быў?

— Быў і ў Італіі...

— Во, а нам паступілі даныя, што ты едзеш у Італію і там застаешся, не вяртаешся. І мне было заданне: паехаць следам і зламаць цябе ці вярнуць...Не, я ў адстаўцы цяпер, даўно...

Двое стомленых жыццём мужчын, абодва сівыя, сядзяць на зыходзе лета ў альтанцы, смачна п'юць каву, памяркоўна і лагодна гамоняць паміж сабой. Гожы жнівеньскі дзень стаіць на Беларусі, толькі спякотна — пад трыццаць градусаў.

Чым гэта вам не кіно? Што тады такое кіно? Пэўна ж усё, што ні адбываецца ў нашым жыцці. У жыцці чалавека, зрок якога падобны на кінакамеру, павернуты адразу ж на два ці на ўсе чатыры бакі: бачыць, запамінаць, увасабляць і адлюстроўваць — перадаваць усім іншым. Своеасаблівасць зроку ад нараджэння, Богам дадзеная, як ні гучна гэта. Аднаму дадзеная, а другому — не, хаця абодва яны кінарэжысёры.

Віктару Тураву — дадзеная і зберажоная, памножаная ім ужо самім, жыццём, апантанасцю яго характару, добрымі настаўнікамі, сярод якіх першым трэба прыгадаць самога Даўжэнку. Кінакарціна Віктара Турава па аповесці Паўла Ніліна «Праз могілкі» ўвайшла ў сусветную класіку, згодна з рашэннем ЮНЕСКО ў першую сотню лепшых фільмаў планеты, што створаны за сто гадоў існавання кіно, у сусветную скарбонку шэдэўраў мастацтва Зямлі.

І на юбілей кіно, што праводзіла ЮНЕСКО, ён павінен быў ехаць за мяжу, у Францыю — ўключаны ў ганаровы камітэт 50 рэжысёраў свету, якія абавязкова павінны быць на свяце. Не паехаў. Незалежная і суверэнная Беларусь, уся яе культура не знайшлі грошай на дарогу, усе іншыя выдаткі бралі на сябе арганізатары свята. Не знайшлося грошай на дарогу, а мо, ці выключана гэта, і нешта зусім іншае перашкодзіла, стала на той дарозе. Бо шмат для каго, каб паказацца і паказаць сябе Сусвету, хаця глядзець на іх і паказваць ім асабліва нечага, грошы знаходзіліся. Некаторыя лятаюць туды нават на ўласным самалёце. Не, зусім не выключана, што той самы пакутны сусед Віктара Турава яшчэ не на пенсіі.

Хаця сам Віктар Тураў ні пры якой уладзе ў дысідэнтах не лічыўся. Хутчэй, ён з пароды тых, каго ўлада шануе, падтрымлівае і благаслаўляе. Да мяжы, зразумела, да нейкай няпэўнай нябачнай рысы, якую пераступаць усё ж забаронена. Цяжар і цяжарнасць таленту схаваць немагчыма. Талент — гэта яшчэ і прадказальнасць. І хто яго ведае, што гэта за «народное достояние», якога коніка выкіне яно заўтра. Лепш трымаць яго ў лейцах, як і ўсё мастацтва, будзеш хадзіць у разумніках і галава балець не будзе. З гэтага складваюцца і на гэтым трымаюцца ўсе ўлады і ўсе дзяржавы. На чалавеку мастацтва і чалавечым таленце. На таленце рухаць жыццё і крыху перайначваць яго, іншым разам прымушаць смяяцца там, дзе трэба плакаць. І наадварот. Кіно, кіно, кіно. Сінтэтычны жанр, жанр мастацтва XX і XXI стагоддзяў, які прыняў эстафету ад былога гутаперчавага хлопчыка на цыркавой арэне. Таму сёння і сам крыху гутаперчавы: хлуслівы да брыдоты і да брыдоты праўдзівы, пераменлівы, як вецер і чалавечы настрой. Таму, пэўна, у такой усенароднай павазе сёння чалавек з кіно — герой-кінаартыст і яго нябачны творца кінарэжысёр.

Непадробную шчырую павагу на сябе давялося зведаць і Віктару Тураву. Зусім не тую, падманліва вонкавую і артыстычна відовішчную, якая дэманструецца на кожным кінашоу і кінафестывалі, глыбінную і без прэтэнзіі на тое, што на табе людское вока і тваю асобу множаць напаказ на экранах тэлевізараў. І гэта зноў кіно. Кіно ў кіно.

Здымалася кіно. У вёсцы. Ці то «Высокая кроў», «Шляхціц Завальня», ці то нейкае іншае. Але справа не ў гэтым. Не ішла просценькая сцэна, што адбываецца вельмі часта. Нешта складанае бярэцца нахрапам, галопам, як гаворыцца. А тут трэба было пайсці па ваду і сказаць нешта падобнае: вазьму вядро, прынясу вады. У артыста ці артысткі нічога не атрымлівалася. І тады ў дзею ўступіў рэжысёр Віктар Тураў. Пачаў паказваць, як гэта робіцца, як вымаўляць:

— Вазьму вядро, прынясу...

Даказаць яму не далі.

— Што, сам рэжысёр бярэ вядро? — абурыўся вясковы дзяцюк, што быў трохі на падпітку, стаяў паводдаль і адносіўся да ўсяго, што адбывалася, вельмі сур'ёзна. На яго цыкнулі, прымусілі замоўкнуць. Тураў пачаў зноў. І зноў тое ж абурэнне дзецюка.

— Убярыце яго вунь туды, за бугор, у хмызы.

Дзецюка загналі ў хмызы. Але як толькі рэжысёр пачаў гаварыць, з-за бугра, з хмызоў пачаўся амаль што лямант:

— Людзі, куды вы гледзіце? Ці то няма каму больш па ваду схадзіць? Народны артыст, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі...

Тураў агледзеўся, непадалёку знаходзіўся пограб.

— Пасадзіце яго ў пограб і замкніце, — загадаў ён.

Так і зрабілі. І зноў пачаліся здымкі, тлумачальныя словы Турава:

— Вазьму вядро, прынясу вады.

З пограба пачуўся плач:

— Народны артыст, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі...

Просценькую сцэну ў той дзень так і не атрымалася зняць. Смешны і крыўдны, проста недарэчны выпадак. Але ж і шматзначны. Як можна спатыкнуцца на відавочнай дробязі. Да таго ж падманлівая тая самая простасць. Нескладанасць і простасць быць рэжысёрам, здымаць кіно. А сапраўднае кіно не можа існаваць без глупства і звычайнага анекдота, салёнага, прэснага, па-дзіцячы наіўнага і такога ж глыбокага і мудрага. Блазнаваты, здаецца, дзяцюк так разагрэў і рэжысёра, і артыстаў, што далей усе здымкі пайшлі як па масле. З такога вось смецця і складаецца кіно, пэўна, як і само жыццё, на ім і трымаецца яго сінтэтычная прырода. І ёсць рэжысёр, ёсць галава — ёсць і кіно, няма — проста недарэчнасць, смешны ці бязглузды выпадак.

Толькі ў жыцці майстра, сапраўднага таленту няма нічога выпадковага. Яго майстэрства — ва ўменні стварыць і арганізаваць выпадак, падпарадкаваць яго сваёй волі, прымусіць сябе і іншых верыць у накананасць, непазбежнасць, адзінасць таго, што адбываецца на экране. І тут на першы план выходзіць пачуццё, адчуванне меры і тое, што расплывіста завецца густам, мастацкім густам. Расплывіста і цьмяна, як само паняцце таленту. Але без гэтага не бывае і самога таленту. І з гэтым зноў жа можна толькі нарадзіцца. Нарадзіцца не толькі для кіно, літаратуры, мастацтва, але і для таго, каб чалавекам звацца, дзеля разумення сваёй вартасці, годнасці і прыстойнасці сярод людзей, прыстойнасці свайго жыцця, годнасці свайму часу і людзям у гэтым часе.

Усё гэта на першы погляд звычайнасць, будзённасць. Толькі чамусьці так багата сярод нас званых і так мала абраных. А таленавіты чалавек застаецца таленавітым ва ўсім. Яго майстэрства не ў адной якой-небудзь галіне, а ва ўменні таленавіта жыць, якое б ён ні меў званне, што б ён ні рабіў, чым бы ні займаўся: вырошчваў хлеб, здымаў кіно ці стаяў каля станка. І таму-сяму сёння мо гэта будзе і не па носе, але без гэтага немагчыма зразумець і адчуць Віктара Турава. Віктар Тураў сёння на кінастудыі «Беларусьфільм» — палавіна гэтай студыі. Мяняюцца дырэктары студыі — дарэчы, на вяку Турава іх было ўжо сем, — міністры культуры — тры ці чатыры, — сакратары ЦК па ідэалогіі і культуры, прадстаўнікі прэзідэнта ў гэтай галіне. Дзе яны ўсе сёння, хто ведае і помніць іх? А Віктар Тураў застаецца. І не адна больш-менш значная падзея ў жыцці кінастудыі не адбываецца без яго ўдзелу. І зусім не таму, што ён сам ва ўсё імкнецца ўлезці. Так адбываецца само па сабе, так ужо склалася, збілася, што людзі ідуць, цягнуцца да яго. І не толькі з вытворчымі справамі, але і з сямейнымі, і проста так перакінуцца словам, пагаманіць. Бо сам Тураў мала каму і чым можа дапамагчы. Але ён валодае рэдкім непадробным дарам суперажывання, даверу і цікаўнасці да звычайнага чалавечага жыцця, хоць характар ў яго далёка не салодкі — сасмокчуць жа. Пра яго на студыі кажуць:

— Тураў палонных не бярэ.

Хлёстка і знешне, здаецца, правільна, але толькі знешне, непасвячоным, бо Тураў сам даўно ўжо ў палоне, як ні дзіўна гэта гучыць, — у палоне жыцця, зачараванасці ім, зачараванасці чалавекам, яго здольнасцямі і талентам здзіўляць свет. Таму ён адшуквае і дапамагае гэтаму таленту. Ён не толькі знакаміты рэжысёр, але і настаўнік, педагог, прафесар, акадэмік. Ён здолеў зрабіць немагчымае ў наш час пры нашай усеагульнай галечы, жабрацтве кіно. Стварыў сваю майстэрню пры кінастудыі і Акадэміі мастацтва. І пайшла таленавітая моладзь. І сам Тураў здзіўлены іх талентам, у захапленні і палоне таленту маладых. З'ява ўвогуле рэдкая, а ў кіно і надзвычайная, таму што ў кіно ўсе геніі самі. Кожны геній і індывідуум, хаця кіно — жанр калектыўны, і пры стварэнні яго больш прыхаванага саперніцтва, чым шчырай радасці за таварыша.

Тураў непрыхавана і шчыра ганарыцца сваімі вучнямі. Скупы знешне на эмоцыі, гэта па натуры шчодры, глыбінны, патаемны чалавек. Чалавек, які няспынна ўнутрана ў працы. У творчасці. З велізарным запалам і запасам жыццёвай энергіі. Вось гэта перш-наперш адчуваюць усе, хто трапляе ў кругаварот яго дзейнасці. У кожнага таленту свая абаяльнасць, свая жыццёвая прастора, што вымяраецца, пэўна, шырынёй натуры, пра што ў свой час яшчэ Дастаеўскі пісаў, пра шырыню чалавека, якога і «обузить» бы не шкодзіла.

Але вось бяда, «обузить» Турава немагчыма, як немагчыма дадаць ці адабраць нешта ў сапраўднага таленту. Гады тры назад яго амаль што пахавалі. Вельмі цяжкая, складаная аперацыя ў Бараўлянах. Той-сёй, наведаўшы яго, сказаў: не жылец.А ён не толькі выйшаў з бальніцы — адразу прыступіў да здымак новага фільма, паехаў у экспедыцыю. І добра, што следам за сваім «народным достоянием», як заве яго жонка, паехала і яна. І фільм быў зняты. І не адзін.

Спрабавалі «обузить» і да гэтага, мо і выпадкова, але тым не менш — абразай і пагардай. Абразай і пагардай да ўсіх нас, беларусаў. На адным з вельмі прэстыжных сусветных фестываляў. Віктар Тураў прыехаў туды з фільмам «Людзі на балоце». Атрымаў прыз. На тым прызе выгравіравана: беларускаму кінарэжысёру Сяргею Герасімаву...

Па старой, але неўміруючай звычцы і завядзёнцы спрабуюць «обузить» і абразіць яго і сёння. Дробязна, мярзотна. Людзі каля мастацтва, парода неўміручая, як неўміручы жанр іх творчасці — пісаць «оперу», даносы. Адна з такіх «опер» ці то не ў мінулым годзе пайшла на самы верх. Вось толькі непярэлічкі, час іншы, хаця, хаця... Дробязна, мярзотна, але гэта таксама кіно, частка яго. Сапраўдны характар такімі сродкамі, канешне, ні зламаць, ні «обузить».

У сувязі з гэтым прыгадваецца такі выпадак з жыцця Віктара Турава. З тае пары, калі яно толькі пачыналася, калі ён быў яшчэ не рэжысёрам і майстрам, а проста напаўгалодным падлеткам з чыгуначнай ускраіны Магілёва. З той самай ускраіны, якая пазней растлумачыць нам, чаму і адкуль у яго кінафільме «Я родам з дзяцінства» столькі шчымлівага жалю, болю і жорсткай праўды. А Тураў тады, у пасляваенным юнацтве, займаўся спортам, лыжамі. Гэтым спортам хварэла ўся ўскраіна яго, хварэла і кармілася. Тых, хто трохі прыстойна ўжо бегаў, выклікалі на зборы, спаборніцтвы, давалі талоны на бясплатнае харчаванне. Часам даручалі выступаць і «падстаўкай» за тое ці іншае таварыства.

Тураў не адмаўляўся. Яшчэ не нарасло мяса на тых касцях, з якімі ён выйшаў з фашысцкага канцлагера, вярнуўся з Германіі на Беларусь. Есці, як і кожнаму вязню, хацелася ўвесь час. Таму ён і бегаў за розныя «ўраджаі», «лакаматывы», «буравеснікі». Галоўнае было не засвяціцца, прыйсці не першым, але і не апошнім, даць залік.

Толькі аднойчы ён усё ж засвяціўся. Старт быў удалы, лыжня добрая, і лыжы самі неслі. Ён вырваўся і ішоў першым, спадзеючыся недзе пасярэдзіне дыстанцыі збавіць і адмалаціць сваё другое ці трэцяе месца. Але атрымалася зусім інакш, чым ён думаў. На яго насядаў з вялікім адрывам ад астатніх нейкі вясковы хлопец. Нязграбны, каржакаваты, амаль квадратны. І лыжы ў яго былі нейкія няўклюдныя, ці не самаробныя. Тураў пасмейваўся пра сябе, азіраючыся на вясковага, нязвыклага па ўсім да лыжаў хлопца, ці не трактарыста: давай-давай, я пагляджу, на якім кіламетры ты асядзеш, «здохнеш».

Толькі ззаду заставаліся кіламетр за кіламетрам, а хлопец працягваў вісець на яго плячах. Упрэў, раскашлаціўся, недзе скінуў фуфайку, але не адставаў ад гарадскога лыжнікаразрадніка. З Турава ўжо пачалі кпіць сябры, што стаялі на трасе і назіралі за спаборніцтвам:

— Віця, а калгаснік цябе дастане, прыдушыць...

Няўзнак распалілі, дапяклі. І Віця закапыліў губу. Не, ён выцягне з яго гізунты, дадасць крыху і пойдзе так, што калгаснік ляжа на трасе. Вось тады ён збавіць, адпачне.

І Тураў дадаў хуткасці. Тое ж зрабіў і яго даганяты. Тураў адчуў, што легчы можа ўжо ён сам. Не хапіла дыхання, млелі ногі. А калгаснік ішоў за ім як на павадку, нібыта прыклеены. Ішоў як загнаны воўк, з апошняга, але крок у крок. Завяліся і паплечнікі Турава па спорце, чыгуначныя хлопцы:

— Ганьба, ганьба ўсім нам...

І тады Віця Тураў выклаўся цалкам, сцяў зубы, прыжмурыўся і пайшоў так, як ніколі не хадзіў. І пляваць яму было на тое, што будзе вялікі скандал, калі прыйдзе першым. Яму ўжо трэба было прыйсці першым, не саступіць, бо тут ужо былі не падстаўкі, не паддаўкі, а сапраўднае спаборніцтва. Сур'ёзная, вартая гонару мужчынская барацьба.

Ён прыйшоў першым насуперак усім правілам, а найперш насуперак сабе. І вясковы хлопец не адстаў.

Гэта быў мо першы добры ўрок на ўсё жыццё. І так, як тады, у дзяцінстве на трасе Віктар Тураў ідзе па жыцці і сёння, а за ім яго вучні і беларускае кіно. І ў задуме ў яго, як і ў маладыя гады, новыя кінатворы.

Пажывём — убачым.

Віктар КАЗЬКО.

УСЛЕД ЗА ПАДЗЕЯЙ

Васіль БЫКАЎ: «ЯК ФАКТ ПРЫЗНАННЯ БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫІ, БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАВЫ, БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ...»

Урачыстасці бываюць розныя. Як розныя бываюць і ўзнагароды. Часам выпакутаваныя. Часам — выдадзеныя за майстэрства аказваць паслугі, як адзнака, як ацэнка за своечасова зададзенае пытанне: «Чего изволите?» Вядома ж, у большай ступені гэта датычыцца ўзнагарод мірных. Зусім іншая цана ва ўзнагарод Васіля Быкава. Галоўная ў іх доўгім радзе — чытацкае прызнанне, памножанае на велізарныя тыражы яго кніг. Гэта сёння ў нас, у Беларусі, мы можам дазволіць сабе такую «раскошу» — не спяшацца выдаваць яго, Быкава, новыя творы. А збор яго твораў тыражаваць усяго толькі 18 тысячамі асобнікаў (гэта калі па шостаму тому мерацъ, а ў першага і таго меншы наклад — 15.700 экземпляраў). Вось удзячнасць, сённяшняга дня ўдзячнасць з боку маці-краіны, вядомай у Еўропе, свеце дзякуючы далёка не ў апошнюю чаргу Васілю Быкаву, яго аповесцям пра вайну.

За яе, вайну, у народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава, афіцэра-артылерыста, свае выпакутаваныя ўзнагароды — ордэн Чырвонай Зоркі, ордэн Айчыннай вайны І ступені — і тыя, што сталіся адзнакай пісьменніцкай працы, — зорка Героя Сацыялістычнай Працы, ордэны Леніна, Працоўнага Чырвонага Сцяга.

А ўручаная днямі Васілю Быкаву ў Беларускім таварыстве дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі новая ўзнагарода — адзнака Італіі. Уручаючы «Ордэн Італьянскай Рэспублікі за заслугі», пасол Італьянскай Рэспублікі ў Беларусі спадар Джан Лука Бертынета заўважыў, што ўшанаванне мае і свайго роду перадгісторыю. Яшчэ ў 1988 годзе прадстаўнічая група італьянскай грамадскасці звярнулася да кіраўніцтва савёй краіны з ініцыятывай ушанавання беларускага пісьменніка высокай урадавай узнагародай. І сёння грамадская ініцыятыва сталася фактам. Сам Васіль Быкаў наступным чынам адрэагаваў на ўручэнне «Ордэна Італьянскай Рэспублікі за заслугі».

— Гэты акт узнагароды я разглядаю як факт прызнання беларускай нацыі, беларускай дзяржавы, беларускай культуры, асабліва той яе часткі, якая з'яўляецца дэмакратычнай і якая церпіць крызісны момант развіцця. Тым больш, што мы якраз як беларусы, як дзеячы культуры беларускай не спешчаны ўвагай з боку Захаду. Мы там былі як нежаданыя госці, але думаем, што гэты час мінецца. І мне, напрыклад, вельмі радасна, што некаторыя народы з прыхільнасцю пачынаюць ставіцца да беларусаў. Я маю на ўвазе народы Захаду, дзяржавы Захаду. І ў ліку іх я вельмі ўдзячны Прэзідэнту Італьянскай Рэспублікі за гэты знак увагі, павагі. Са свайго боку я хачу запэўніць, што я заўсёды з вялікай павагай адносіўся да італьянскага народа, італьянскай культуры, італьянскага ўрада. Я думаю, што гэтая павага будзе толькі мацнець.

Радасць падзеі, здавалася б, павінна была ахапіць і высокапастаўленых афіцыйных асоб. На вялікі жаль, ніхто з іх, ні з якой галіны ўлады, не прыйшоў на цырымонію ўзнагароджання Васіля Быкава.

... Больш як трыццаць гадоў назад «Маладосць» надрукавала не самую кідкую, не самую значную, як, відаць, лічыць і сам пісьменнік, аповесць Васіля Быкава — «Альпійская балада». Адно з яе выданняў (у перакладзе на грэчаскую мову) носіць яшчэ і такую назву — «Іван і Джулія». Знешне самая «рамантычная» аповесць Быкава — пра беларускага хлопца Івана Цярэшку і італьянскую дзяўчыну Джулію Навеллі. Пра двух лагернікаў. Пра іх уцёкі з палону. У прадмове да італьянскага выдання аповесці (1983) Васіль Быкаў напіша пра галоўны ўрок для сябе як для аўтара «Альпійскай балады»: у маленькай гісторыі двух чалавек яму ўбачылася «большае — вартая ўвагі старонка мінулага, а магчыма, і нешта з будучага існавання чалавецтва». Пісьменнік Васіль Быкаў — ужо ў будучыні, ужо ў заўтра. І італьянская ўзнагарода — сціплая і разам з тым ганаровая адзнака пісьменніцкага шляху.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Фота Генадзя ЖЫНКОВА.

ГАСЦЁЎНЯ АСТАПА БЕНДЭРА

НАСТАНДАРТНЫЯ МЕТАДЫ БІЗНЕСУ І ЭКАНАМІЧНАЕ МАХЛЯРСТВА

(Заканчэнне. Пачатак у № 249, 250)

ВЫДАЧА ФАЛЬШЫВАГА ЧЭКА

Прымяняецца іншаземцамі ва ўзаемаадносінах з айчыннымі бізнесменамі. Пры разліку за тавар або паслугі выпісваецца фальшывы чэк.

Наш бізнесмен ідзе ў банк, дзе чэк адмаўляюцца аплаціць. Пасля канфузу ў банку бізнесмен пачынае шукаць іншаземнага махляра. Калі ён яго знаходзіць, то апошні можа нахабна заявіць, што быў выпісаны сапраўдны чэк і што бізнесмен грошы па ім атрымаў і цяпер хоча яшчэ атрымаць па падробленаму.

НАЎМЫСНАЕ ПЕРАВЫШЭННЕ КІРАЎНІКОМ СВАІХ ПАЎНАМОЦТВАЎ

У статутах прадпрыемстваў звычайна агаворваюцца межы кампетэнцыі кіраўніка прадпрыемства.

У статутах акцыянерных таварыстваў звычайна агаворваецца максімальны памер здзелак, якія наёмны дырэктар прадпрыемства можа заключаць без санкцыі праўлення таварыства. Акрамя таго, у статутах часта ўстанаўліваюцца абмежаванні па выкарыстанню дырэктарам маёмасці таварыства.

Дырэктары прадпрыемстваў пры заключэнні здзелак не маюць прывычкі інфармаваць партнёраў аб абмежаванні сваіх паўнамоцтваў. Больш таго, нядобрасумленныя кіраўнікі наўмысна заключаюць дагаворы з перавышэннем межаў сваіх правоў з наступнай адмовай ад выканання дагаворных абавязацельстваў.

Дырэктар акцыянернага таварыства ўзяў буйную пазыку пад залог маёмасці прадпрыемства. Крэдыт фірма своечасова не вярнула. Калі крэдытор паспрабаваў забраць залог, то аказалася, што дырэктар па статуту не меў права перадаваць маёмасць у залог. Суд прызнаў залог несапраўдным і адначасова абавязаў даўжніка вярнуць грошы. Засталося незразумелым толькі адно пытанне: калі і як будзе вернута гэта пазыка.

«НІГЕРЫЙСКІЯ ПІСЬМЫ»

Першымі гэты метад асвоілі нігерыйцы, у выніку чаго гэты метад мае поўнае права насіць вышэйпамянёную назву. Махлярства мае некалькі мадыфікацый.

а) У пісьме, якое паступіла на імя працвітаючай айчыннай фірмы, адзначаецца, што адпраўшчыкі пісьма маюць цесныя сувязі з урадавымі коламі і ў выніку гэтага могуць распараджацца буйнымі сумамі з дзяржаўных рахункаў, атрыманымі ў выніку завышэння кантрактных сум. Цяпер гэтыя грошы трэба нейкім чынам перавесці ў наяўныя. У сувязі з гэтым аўтары пісьма і звяртаюцца з просьбай аб дапамозе, абяцаючы ад 30 да 50 працэнтаў абнаяўленай сумы.

Быццам бы для пераводу грашовых сродкаў айчыннаму прадпрыемству прапануецца прадаставіць «падаўцам пісьма» свае банкаўскія рэквізіты, афіцыйныя бланкі з адпаведнымі пячаткамі і подпісамі. Пасля атрымання адпаведных дакументаў грошы не залічваюцца, а, наадварот, здымаюцца з рахунку наіўнага кліента.

б) Аўтары пісьма заманьваюць кліента на сваю тэрыторыю, дзе шляхам насілля, шантажу і запалохвання «выбіваюць» з яго грошы.

Заманьванне багатых кліентаў і «выбіванне» з іх грошай не з'яўляецца новай ідэяй. Проста нігерыйцы праявілі незвычайную кемлівасць у вынаходстве «прынад» і ў пастаноўцы справы «на паток».

ПАПЯРЭДЖАННЕ ПАДМАНУ ІНШАЙ ФІРМАЙ

Рэкамендаваць універсальныя метады, якія надзейна абараняюць ад махлярства партнёраў, немагчыма з-за разнастайнасці жульніцкіх прыёмаў. Але найбольш важнымі з'яўляюцца наступныя метады абароны ад махлярстваў.

Не спяшайцеся расставацца з уласнымі грашамі. Імкніцеся аплачваць тавар толькі пасля яго пастаўкі. У крайнім выпадку выстаўляйце акрэдытыў з выгаднымі для вас умовамі яго раскрыцця (пасля пастаўкі тавару).

Разам з тым існуе верагоднасць падробкі дакументаў, неабходных для раскрыцця акрэдытыва.

Калі вы правялі з новым партнёрам адну-дзве невялікія здзелкі, не лічыце, што будзе абавязкова ўдалай і трэцяя, буйная здзелка. Асабліва непажадана быць самаўпэўненым у выпадку, калі пры ажыццяўленні буйной здзелкі вашымі грашамі будзе распараджацца партнёр.

Пры заключэнні дагавора аб сумеснай дзейнасці прадугледзьце ваш абавязковы ўдзел ва ўсіх асноўных аперацыях па сумеснай дзейнасці, ваш жорсткі кантроль за выдаткаваннем сродкаў і размеркаваннем даходаў.

У дагаворы дакладна агаворвайце свае эканамічныя інтарэсы. Калі кантракт не будзе выкананы, па ўмовах дагавора імкніцеся атрымаць максімальную кампенсацыю.

Будзьце асцярожныя, калі вам будуць прапаноўваць надзвычай выгадныя ўмовы дагавора.

«...Любая «халява» ў наш меркантыльны час заканамерна заканчваецца багатым потааддзяленнем, а то і заўчаснымі родамі чарговага дурня».

Е. Зубараў. Міліцэйская акадэмія 1-2.

Пры заключэнні дагавораў на пакупку тавару і яго продаж кантралюйце агаворваемыя памеры атрымліваемых і выплачваемых штрафных санкцый у выпадку зрыву дагавораў.

Абавязкова вывучыце статут прадпрыемства-партнёра. Высветліце, ці мае партнёр права займацца па статуту прадугледжанай дагаворам дзейнасцю. Удакладніце, ці мае права дырэктар заключаць з вамі дагавор без узгаднення з вышэйстаячым кіраўніцтвам. Калі партнёр спасылаецца на салідных заснавальнікаў, праверце гэта ва ўстаноўчым дагаворы. Вельмі карысна таксама азнаёміцца з балансам прадпрыемства-партнёра.

Праверце пашпарт і паўнамоцтвы асобы, якая падпісвае з вамі дагавор, а таксама супадзенне назвы фірмы ў тэксце дагавора, у іншых дакументах і на пячатцы.

У тэксце дагавора павінны адсутнічаць спасылкі на абавязацельствы іншых юрыдычных і фізічных асоб, акрамя тых, што падпісалі дагавор. Неабходна быць асабліва ўважлівым у выпадку, калі дагавор заключаецца ад імя вядомай фірмы, а грошы накіроўваюцца ў адрас іншага прадпрыемства (нават калі апошняе называе сябе даччынай структурай або рэгіянальным прадстаўніком вядомай фірмы).

Правярайце прадастаўляемыя залогі на прадмет іх магчымага шматразовага перазакладвання.

Пры прадастаўленні вам паручыцельстваў (гарантый) іншых прадпрыемстваў або арганізацый праверце становішча паручыцеля (гаранта) і высвятліце, ці даваў ён увогуле прадастаўленую вам гарантыю.

У рахунках-фактурах, у актах прыемкі-здачы работ і ў накладных заўсёды правярайце адпаведнасць указанай у дакументах і фактычнай колькасці і якасці пастаўляемых тавараў, а таксама аб'ёмаў выкананых работ і паслуг.

Кантралюйце сваіх работнікаў, не ствараайце ім умоў, пры якіх яны могуць «перапрадацца» іншай фірме.

Аляксандр ЛУЧАНОК,
кандыдат эканамічных навук

(Аб умовах набыцця даведніка можна даведацца па тэл.: (017) 268-45-60; 269-11-14.)

ВЫЛЕЦЕЛА Ў КАПЕЕЧКУ, А АБЕРНЕЦЦА?..

На Беларускай чыгунцы працягваецца тэхнічнае пераўзбраенне асноўных дэпо пад заводскі рамонт рухомага саставу, які яшчэ нядаўна рабіўся ў Расіі і на Украіне.

З бюджэту атрыманы немалыя сродкі на абнаўленне рамонтных магутнасцей — 138 мільярдаў рублёў (у гэтым годзе). Але, як запэўнівае кіраўніцтва чыгункі, затраты хутка акупяцца — галоўным чынам дзякуючы больш нізкаму кошту дэпоўскага рамонту. У разліку на год толькі па рамонтных прадпрыемствах Баранавіч і Ліды эканомія складзе 37 мільярдаў рублёў. Калі верыць гэтай лічбе, дык за тры-чатыры гады доўг дзяржаўнай казне будзе вернуты і рамонт рухомага саставу ў «родных сценах» стане не толькі патрэбным, але і выгадным.

Уладзімір ЦАСЮК.

МАХІНАТАР ЗА КРАТАМІ

У Мінску затрыманы адзін з удзельнікаў злачыннай групы Аляксандр Саўчанка, які хаваўся ад следства больш як 3 месяцы. А. Саўчанка абвінавачваецца ў спробе перапраўкі з «Белаграпрамбанка» ў адзін з банкаў Латвіі, шляхам укаранення у банкаўскую камп'ютэрную сетку, 7 мільярдаў рублёў. Следства па справе праводзіцца супрацоўнікамі аддзела па барацьбе з карупцыяй пракуратуры рэспублікі.

Санкцыя артыкула 91 1 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь (крадзеж у асабліва буйных памерах), па якому абвінавачваецца Саўчанка, прадугледжвае пакаранне ад 10 да 15 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці. Злачынства ўдалося прадухіліць дзякуючы прафесіяналізму банкаўскіх работнікаў. Праводзяцца следчыя мерапрыемствы па вышуку іншых удзельнікаў злачынства.

Аляксей ТАРАНАЎ,
старшы памочнік Генеральнага пракурора.

ПАСТАНОВА
ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
Аб узнагароджанні Турава В. Ц. Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

За вялікі асабісты ўклад у развіццё нацыянальнай кінематаграфіі, самаадданую працу па выхаванню таленавітай моладзі ўзнагародзіць кінарэжысёра, прафесара Беларускай акадэміі мастацтваў Турава Віктара Цімафеевіча Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШАРЭЦКІ.

23 кастрычніка 1996 г., г. Мінск. № 727-XIII

«ВІВАТ, АЛЬМА-МАТЭР!»

У пачатку лістапада Беларускаму дзяржаўнаму ўніверсітэту спаўняецца 75 гадоў. Адзначыць такую знамянальную падзею галоўная ВНУ рэспублікі вырашыла, што называецца, «на поўную катушку». Юбілейныя ўрачыстасці будуць праходзіць на лепшых канцэртных пляцоўках сталіцы на працягу трох дзён.

Пачнецца святкаванне з урачыстага пасяджэння, якое адбудзецца 31 кастрычніка ў будынку Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета. У ім прымуць удзел члены ўрада рэспублікі, прадстаўнікі розных ВНУ, у тым ліку замежных і, вядома, самі студэнты. Пасля афіцыйнай часткі пачнецца святочны канцэрт творчых калектываў універсітэта.

1 лістапада ўрачыстасці ў гонар дня нараджэння БДУ перанясуцца на праспект Машэрава. Ля Палаца спорту разгорнецца імправізаваны студэнцкі гарадок, у якім кожнаму факультэту для свайго прадстаўлення будзе адведзены асобны шацёр. Напрыклад, студэнты гістарычнага факультэта правядуць тут рыцарскія баі, [illegible] «пуд зямлі». Затым на цэнтральнай пляцоўцы гарадка адбудзецца КВЗ і забаўляльная праграма з удзелам бардаў, рок-груп і студэнцкага тэатра мініяцюр. З 17 гадзін свята разгорнецца ў Палацы спорту. Тут адбудзецца шоу-праграма «Віват, альма-матэр!», дзе разам з беларускімі артыстамі выступяць зоркі расійскай эстрады. Імёны апошніх, дарэчы, трымаюцца ў сакрэце.

Завяршацца юбілейныя мерапрыемствы 2 лістапада. У гэты дзень у Палацы спорту плануецца правесці грандыёзную дыскатэку.

Аксана ПІВАВАР, БЕЛТА.

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

РОЗНАГАЛОССІ ПАМІЖ РАСІЯЙ І УКРАІНАЙ ПАВЯЛІЧВАЮЦЦА

Учора Дзяржаўная Дума Расіі прыняла зварот да Вярхоўнай Рады Украіны, у якім заклікала ўкраінскіх дэпутатаў [illegible] Крымскай вобласці з састава Расіі ў састаў Украіны ў 1954 годзе, а таксама да праблемы падзелу Чарнаморскага флоту. У звароце падкрэсліваецца, што Расія ніколі не перадасць Украіне кантроль над Севастопалем. У сераду Дзярждума прыняла закон аб спыненні падзелу Чарнаморскага флоту.

ТАЛІБЫ СВАІХ ПАЗІЦЫЙ НЕ ЗДАЮЦЬ

Сілы руху «Талібан» працягваюць утрымліваць пазіцыі на поўнач ад сталіцы Афганістана, нягледзячы на масіраваныя абстрэлы артылерыі і танкаў урадавых войскаў і іх саюзнікаў. [illegible] Урад Афганістана [illegible] Дустамам.

У сувязі з чаргу кіраўніцтва руху «Талібан» абвінаваціла Індыю, Іран і Расію ў агрэсіі супраць [illegible] Рабані.

У ІЗРАІЛІ ЎВЕДЗЕНА НАДЗВЫЧАЙНАЕ СТАНОВІШЧА

Заходні бераг ракі Іардан і сектар Газа з учарашняга дня зноў блакіраваны ізраільскімі войскамі. [illegible]

ЗБОРНАЯ БРАЗІЛІІ ПА ФУТБОЛУ ЗМЕНІЦЬ ІМІДЖ

Сусветна вядомая амерыканская фірма «Nike» па вытворчасці спартыўнага адзення заплаціла Бразільскай футбольнай канфедэрацыі 400 мільёнаў долараў за эксклюзіўнае права забяспечваць сваёй экіпіроўкай нацыянальныя зборныя Бразіліі. Кантракт тэрмінам на 10 гадоў будзе падпісаны ў снежні гэтага года.

КРОК ДА АДМЕНЫ ЗАБАРОНЫ НА АБОРТЫ ЗРОБЛЕНЫ

Ніжняя палата парламента Польшчы пераадолела вета сената і прыняла закон, які паслабіў забарону на аборты ў краіне. Новы закон павінен быць зацверджаны прэзідэнтам Польшчы Квасьнеўскім, які раней абяцаў падпісаць яго. У сераду ў знак пратэсту супраць адмены забароны на аборты ў Варшаве прайшла шматтысячная дэманстрацыя католікаў.

Паводле паведамленняў радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», «Радыё Расіі» і «Радыё-РОКС».

СЁННЯ

МЕСЯЦ
Поўня 26 кастрычніка

ІМЯНІНЫ
Пр. Касмы, Дамнікі
К. Дар'і, Баніфацыя

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ў Гомелі — 6—8, Мінску, Віцебску, Магілёве — 7—9, Гродне, Брэсце — 9—11 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак надвор'е істотна не зменіцца. Тэмпература ўначы — мінус 2 — плюс 3, удзень — 8—13 градусаў вышэй нуля.

БЕЛАРУСКІЯ СМІ ВУЧАЦЦА ЖЫЦЬ У ДЭМАКРАТЫЧНЫМ СВЕЦЕ

Ці могуць сродкі масавай інфармацыі быць больш дэмакратычнымі, чым грамадства, у якім яны функцыянуюць? Што значыць дэмакратыя адносна СМІ і асобных журналістаў? Які ідэал у адносінах дзяржавы і газет, часопісаў, радыё, тэлебачання? На гэтыя і іншыя пытанні шукалі адказы ўдзельнікі міжнароднага семінара «Сродкі масавай інфармацыі ў дэмакратычным грамадстве», які адкрыўся ў Мінску 22 кастрычніка. Яго арганізаваў Дзяржаўны камітэт па друку нашай рэспублікі пры садзейнічанні Савета Еўропы.

Каменціруючы па просьбе карэспандэнта БЕЛТА гэту падзею, старшыня Дзяржкамдруку Уладзімір Бельскі адзначыў, што як кіраўнік рабочай групы па СМІ Міжведамаснага савета па супрацоўніцтву з Саветам Еўропы пры ўрадзе Рэспублікі Беларусь ён пабываў не так даўно ў гэтай уплывовай еўрапейскай арганізацыі. І не толькі для таго, каб азнаёміцца з заканадаўствам у галіне сродкаў масавай інфармацыі, але і даведацца аб магчымасцях кантактаў СЕ з нашай рэспублікай, якія зрабілі б нас больш адкрытымі для сусветнага супольніцтва. Ужо дасягнуты дамоўленасці аб адкрыцці ў Мінску прадстаўніцтва Савета Еўропы, аб абмене інфармацыяй з гэтай арганізацыяй, аб стажыроўцы беларускіх журналістаў у еўрапейскіх краінах і, нарэшце, аб арганізацыі падобных семінараў. Менавіта такія сустрэчы (а семінары стануць рэгулярнымі і будуць праходзіць у тым ліку ў дзяржавах Еўропы), падкрэсліў Уладзімір Бельскі, дапамогуць паказаць свету, што ўзровень беларускай журналістыкі і паліграфіі даволі высокі.

Аб вяршэнстве Яго Вялікасці Закона гаварылі на семінары і эксперты СЕ Марыо Аетэймер і Вернер Румфарст. У лексіконе супрацоўнікаў еўрапейскіх СМІ, сцвярджалі паважаныя эксперты, няма такога словазлучэння «незалежны журналіст», бо ён заўсёды залежыць ад працадаўцы. Іншая справа, што, у адрозненне ад беларускага калегі, еўрапейскі журналіст моцна абаронены законамі, а таксама заступніцтвам свайго прафсаюза.

Удзел у дыскусіях прынялі прадстаўнікі беларускіх СМІ ўсіх формаў уласнасці. Семінар завяршыў сваю работу 23 кастрычніка.

Лідзія ПЕРАСЫПКІНА, БЕЛТА.

КАМУ КАНСТЫТУЦЫЯ — НЕ ЎКАЗ...

У сувязі са зваротам Старшыні Вярхоўнага Савета С.Шарэцкага ў Канстытуцыйны суд з просьбай вызначыць адпаведнасць Канстытуцыі і законам рэспублікі пастановы Вярхоўнага Савета «Аб правядзенні рэспубліканскага рэферэндуму ў Рэспубліцы Беларусь і мерах па яго забеспячэнню» ў частцы ўнясення ў бюлетэнь для тайнага галасавання паправак да дзеючай Канстытуцыі Галоўнае ўпраўленне грамадска-палітычнай інфармацыі Адміністрацыі Прэзідэнта зрабіла заяву для прэсы. У ёй гаворыцца:

«Аўтар аднаго з самых аўтарытэтных слоўнікаў рускай мовы Сяргей Іванавіч Ожагаў даў выключна дакладнае вызначэнне паняццю ДЫКТАТУРА, назваўшы яе «нічым не абмежаванай уладай».

Як паведаміла Галоўнае ўпраўленне грамадска-палітычнай інфармацыі Адміністрацыі Прэзідэнта, менавіта такой уладай імкнецца валодаць кіраўніцтва і частка дэпутатаў Вярхоўнага Савета.

Імкненне да дыктатарскай, бескантрольнай улады Вярхоўнага Савета падтрымліваецца Канстытуцыйным судом Беларусі, які напрамую залежыць ад кіраўніцтва Вярхоўнага Савета. Разумны кампраміс Аляксандра Лукашэнкі аб пераносе даты рэферэндуму па змяненнях і дапаўненнях у Канстытуцыю на 24 лістапада 1996 года ненадоўга ашаламіў уладных апазіцыянераў і канстытуцыйных суддзяў, якія абслугоўваюць іх. Дзейнічаючы па прынцыпу «што хачу, тое і кручу», кіраўнік Вярхоўнага Савета Сямён Шарэцкі звярнуўся да Кіраўніка Канстытуцыйнага Суда Валерыя Ціхіні, мабыць, з адной мэтай: любой цаной заблакіраваць правядзенне рэферэндуму шляхам прызнання паправак дзеючай да цяпер Канстытуцыі, прапанаваных Прэзідэнтам, незаконнымі.

Нельга сумнявацца ў тым, што два дзяржаўныя спадары, якія так любяць Канстытуцыю і законы, і ў гэты раз дамовяцца, і ў Беларусі чарговы раз па камандзе будуць гучаць крыкі аб фашызме і дыктатуры.

Відавочна, што Канстытуцыя, у якой народ з'яўляецца адзінай крыніцай улады, для гэтых спадароў не ўказ».

БЕЛТА.

СПАЧУВАННЕ

І «галандскія вуткі» са сцюардэсаўскай выпраўкай (слоўнік беларускіх «наватвораў» пад рэдактарствам самага аўтарытэтнага ў краіне афіцэра-лінгвіста) трапляюць, часам, як «кур в ощип».

Дзейнічаючы па прынцыпу «на злодзеі і шапка гарыць» Галоўнае ўпраўленне грамадска-палітычнай інфармацыі Адміністрацыі Прэзідэнта (больш вядомае ў журналісцкім асяроддзі як інкубатар па вырошчванню птушак пэўнай пароды), распаўсюдзіла чарговае паведамленне, вытрымае ў сваім непаўторным стылі: «у агародзе — бузіна, а ў Кіеве — дзядзька». Спаслаўшыся на Сяргея Іванавіча Ожагава, мовазнаўцы ад Адміністрацыі заявілі аб імкненні кіраўніцтва і часткі дэпутатаў Вярхоўнага Савета да дыктатуры — «нічым не абмежаванай улады». Спрачацца з гэтым сцвярджэннем не цяжка, але з аўтарамі — дарэмна.

Таму спяшаемся выказаць спачуванне калегам з вышэйназванага галоўнага органа, які падпарадкаваны самаму аўтарытэтнаму прапагандысту (прапаганда — распаўсюджанне і паглыбленае тлумачэнне якіх-небудзь ідэй, вучэнняў, ведаў; дэзінфармацыя — увядзенне ў зман хлуслівай інфармацыяй. С. І. Ожагаў). Паколькі ні прэс-служба, ні ГУГПІ не паспяваюць за птушыным палётам думак «куратара палітычнага інкубатара» і даведваюцца аб іх (г. зн. аб паведамленнях, падрыхтаваных ад іх імя) з інфармацый АТН, радыё, БЕЛТА, а то і проста ад нас — сваіх калег. Да таго ж, па наяўнай інфармацыі, гэта не адзіны выпадак, калі куратар ГУГПІ выкарыстоўвае імя сваіх падначаленых замест асабістага подпісу, відавочна, нагнала аскому яму самому.

Вытрымкі і мужнасці вам, сябры. Мацуйцеся. У думках разам.

Калегі з прэс-цэнтра ВС Рэспублікі Беларусь.

СТАЛІЧНАЯ АФІША

Толькі закончылі свае выступленні на сталічных сцэнах «зоркі» расійскай эстрады Валерый Меладзе і група «ДДТ» на чале з Юрыем Шаўчуком, як пара сустракаць новых гасцей.

25 кастрычніка, у пятніцу, у канцэртнай зале «Мінск» выступіць **Аляксандр Разенбаўм**. Кошт білетаў — ад 200 да 450 тысяч рублёў. Арганізатар канцэрта — «Клас-клуб», пачатак у 19 гадзін. Канцэрт будзе доўжыцца 3 гадзіны.

На наступны дзень, 26 кастрычніка, у Палацы культуры чыгуначнікаў сваіх прыхільнікаў збірае **Канстанцін Нікольскі** (былы лідэр групы «Воскресенье»). Яго праграма называецца «Адзін погляд назад». Пачнецца яна ў 17.30. Кошт білетаў — ад 70 да 150 тысяч рублёў. Для членаў Саюза аматараў музыкі і паэзіі прадугледжаны скідкі.

Не менш цікавым будзе для меламанаў і лістапад. 15—16 лістапада ў рамках 3-га джынсавага фестывалю «Levis Kiko International Ltd» пры садзейнічанні кампаніі «Трансаэра» ў сталіцы выступіць група «**Чайф**» з новай праграмай «Рэальны свет». Пачатак канцэртаў: 15 лістапада — у 20 гадзін у начной дыскатэцы «Макс-шоу», 16 лістапада — у 19 гадзін на сцэне залы «Мінск».

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Панядзелак, 28 кастрычніка

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Сядзіба. Праграма для дачнікаў.
8.25 «Мама для маманцяняці», «Ласяня», «Ранішняя песенька». Мультфільмы.
9.10 «Блукаючыя агеньчыкі». Маст. фільм. 1-я серыя.
10.15 Фінансавы час.
10.35 Музычны салон Элеаноры Язерскай. «У парку Чаір заўсёды вясна...»
11.10 «Крыжміласэрнасці». Маст. фільм («Беларусьфільм»). 1-я і 2-я серыі.
13.45 Люстэрка. Праграма для жанчын.
14.05 «Танцуе Людміла Семяняка». Фільм-канцэрт.
15.00 Навіны.
15.10 «Пакацігарошак». Мультфільм.
15.20 Тэлебачанне — школе. Пазакласнае чытанне. 4-ы клас. Анатоль Клышка. «Францыск Скарына, альбо Як да нас прыйшла кніга».
16.35 На добры лад. Перадача з Гродна.
16.55 Параграф. Працаўладкаванне беспрацоўных па-за межамі Беларусі.
17.20 «Гэта мы не праходзілі...» Гісторыя банкаўскай сістэмы Беларусі. Эканамічная праграма.
17.35 «Рызыка-версія». Тэлегульня.
18.05 Фінансавы час.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Востраў маладосці нашай». Да 75-годдзя Белдзяржуніверсітэта.
19.45 Музыка без межаў. Музычна-інфармацыйная праграма.
20.15 «Бон тон». Тэлечасопіс моды.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Фільматэка. «Нашы суседзі». Маст. фільм.
23.10 «Музыка дажджу». Фільм-канцэрт.
23.50 Навіны.

ГРТ

14.00 Навіны.
14.20 Мультсерыял.
14.45 Марафон-15.
15.00 Зорны час.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 Джэм.
16.30 «Вакол сусвету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Калі...».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!».
20.00 Час.
20.40 «Багз-2». «Што адбываецца?».
21.45 «Срэбраны шар».
22.25 Навіны.
22.35 «Рэальнае кіно». Мулен Руж», «Гісторыя Тюрына».
23.40 Серыял «Пятніца 13».

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2
7.50 Прыёмная доктара Багданава.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55 «Санта-Барбара».
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
10.20 — 12.00 Сатырычная камедыя Ю. Маміна «Бакенбарды».
16.20 Блак-нот.
16.35 Гульня ўсур'ёз.
17.05 Ваш партнёр.
17.15 L-клуб.
18.00 Момант ісціны.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Джэнтльмен-шоу.
21.00 Надвор'е.
21.05 «На вастрыі нажа». Маст. фільм (Вялікабрытанія).
22.00 Тэлескоп.
22.30 Халаднаваты свет.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 — 0.10 Не спі і глядзі: «Руская формула».

Санкт-Пецярбург

17.05 Сядзібы.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
18.55, 22.55 Інфарм ТБ.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял. Заключная серыя.
20.10 Рытмы горада.
20.40 Тэлеслужба бяспекі.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
21.55 Падзея.
23.15 — 22.55 Гістарычныя расследаванні. «Вайна і мір ваеннага ўрача».

НТБ

17.00 Маст. фільм. «Дзеці супраць монстраў» (ЗША). 4-я серыя.
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Мір кіно. Маст. фільм «Шэрлак — пёс-дэтэктыў» (ЗША).
20.25 «Канюшня Роста. Леў Капелеў жыве ў Кёльне.»
21.35 Фестываль міні-серыялаў. «Тайныя злачынствы». (Італія). 3-я серыя.
22.30 Часавіна.
24.00 Тэніс ў поўнач.

8-ы канал

18.00 Мультфільм.
18.45 Маст. фільм «Фантан».
20.15 У. Дысней. «Ратаўнікі». 1-я частка.
20.45 Серыял «Дракула».
21.45 З архіва А. Няўзорава.
22.15 Маст. фільм «Я знялася для «Плейбоя».

Аўторак, 29 кастрычніка

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Гэта мы не праходзілі...» Гісторыя банкаўскай сістэмы Беларусі. Эканамічная праграма.
8.30 Абібок.
9.00 Тэлебачанне — школе. Пазакласнае чытанне. 4-ы клас. Анатоль Клышка. «Францыск Скарына, альбо Як да нас прыйшла кніга».
9.20 «Блукаючыя агеньчыкі». Маст. фільм. 2-я серыя.
10.25 Тураб'ектыў.
10.35 «Трапічная спёка». 4-я серыя.
11.55 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
12.25 «Крыж міласэрнасці». Маст. фільм («Беларусьфільм»). 3-я і 4-я серыі.
15.00 Навіны.
15.10 «У Мумі-Дол прыходзіць восень», «Мук-скараход». Мультфільмы.
15.45 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 7-ы клас. Аповесць Васіля Быкава «Жураўліны крык».
16.20 «Усё пра ўсё». Праграма для дзяцей.
16.45 Беларускі мерыдыян. Гісторыя і архітэктура старажытных беларускіх дарог.
17.15 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.45 Востры вугал. Прававая праграма па пісьмах тэлеглядачоў.
18.15 «Будзьце здаровы».
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова.
19.35 «Трапічная спёка». 5-я серыя.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.15 А. Яфрэмаў і Б. Плотнікаў у мастацкім фільме «Першая сустрэча, апошняя сустрэча».
23.45 Супергол.
0.15 Навіны.

ГРТ

11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Мы і рынак».
11.55 «Рускі транзіт». 3-я серыя.
12.55 «Як лісы з курамі пасябравалі». Мультфільм.
13.15 «Брэйн рынг».
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя ратаўнікі лейтэнанта Марша». Мульсерыял.
14.45 Квар'ятэ «Вясёлая кампанія»
14.55 Мультытролія.
15.10 Чароўны мір, ці Сінема.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 «Вакол сусвету». Па старонкам перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.00 «Тэма».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Анатоль Папанаў і Валерый Прыёмыхаў у фільме «Халоднае лета пяцьдзесят трэцяга...»
22.35 Хакей. Еўраліга. ЦСА — «Вена» (Аўстрыя).
0.05 «Пятніца, 13».

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 Экспавеснік.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55 «Санта-Барбара».
9.50--10.20, 23.25 Тавары — поштай.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.15 Тры стагоддзі — тры гісторыі.
17.45 Надзвычайны канал. «Анатомія падзей».
18.15 Лідэр-прагноз.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Раз у тыдзень.
21.00 Надвор'е.
21.05 Мужчына і жанчына.
21.45 Ціхі дом. Праграма С. Шолахава.
22.25 Начное жыццё гарадоў свету.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05 — 1.00 Гарачая дзесятка.

Санкт-Пецярбург

11.55, 14.00, 16.55, 18.55, 23.25 Інфарм ТБ.
12.10 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія). 1-я серыя.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
13.45, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
15.00 «Адысея Аляксандра Вярцінскага». Тэлефільм. Фільм 1-ы.
16.10 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
16.40 «Інспектар Гэджэт». Мультсерыял.
17.05 «Паласатая музыка», «Там, дзе жыве Павуціныч».
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія). 1-я серыя.
20.20 Формула згоды.
21.00 Спартыўны агляд.
21.10 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
22.00 Падзея.
22.15 — 23.30 «Раман імператара». Маст. фільм (Беларусь). 1-я серыя.

НТБ

7.00, 9.00, 11.00, 13.00 Сёння.
7.15 Дэтэктывы Д. Х. Чэйза.
8.00 Лепшыя цыркі свету.
9.15 Маст. фільм. «Лекі супраць страха».
10.45 Рускі альбом. Група «Манго-манго».
11.15 Маст. фільм. «Пісьмы незнаёмаму закаханаму» (Вялікабрытанія-Францыя).
13.15 Фестываль міні-серыялаў. «Тайныя злачынства». (Італія).

Расійскія універсітэты

14.45 Ю. М. Лотман. Гутаркі аб рускай культуры.
15.30 Урокі малявання. Манаціпія. Занятак 2-і.
15.45 Міжнародны жаночы турнір па тэніску. Кубак Крамля.
16.40 Навіны.

НТБ

17.00 Маст. фільм «Дзеці супраць монстраў». 5-я серыя.
17.30 «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Футбол. «Спартак» (Масква) — «Гамбург» (Германія).
21.35 «Тайныя злачынствы». 4-я серыя.
22.30 Часінка.
23.20 Чэмпіянат Расіі па шахматах.
23.50 Меламанія. «Энгельберт Хампердзінг».

8-ы канал.

18.00 Мульфільм.
18.45 Маст. фільм. «Паслухай, Феліні».
20.15 У. Дысней. «Выратавальнікі». 2-я частка.
21.40 Рэклама.
21.45 Навукова-папулярны фільм.
22.00 Маст. фільм «У аб'ектыве смерць».

Серада, 30 кастрычніка

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кайтэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Хай б'юць мяне — дужэйшы буду». Дак. фільм БТ.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 7-ы клас. Аповесць Васіля Быкава «Жураўліны крык».
9.35 «Тайна Снежнай каралевы». Маст. фільм. 1-я серыя.
10.45 «Тры сінія-сінія возеры малінавага колеру», «Ох, адпачыў!». Мультфільмы.
11.10 «Трапічная спёка».
12.10 Відзьма-нявідзьма.
13.10 «Спрытнюгі». Маст. фільм з субцітрамі.
14.30 «Ане Вескі». Фільм-канцэрт.
15.00 Навіны.
15.10 «Комік Маскоўскага цырка Карандаш». Тэлефільм.
16.20 «Калейдаскоп сустрэч». Аздараўленчая школа для беларускіх дзяцей у Балгарыі.
17.05 Крэда. Новыя формы эканамічных адносін на Беларусі.
17.25 «Творчая сустрэча». Прэзентацыя аудыеальбома паэтэсы Л. Рубальскай. Перадача з Віцебска.
17.55 Госці ў хату. «Добрыя суседзі».
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы. Беларусь — Боснія і Герцагавіна. У перапынку (19.40) — Дзённік фестывалю «Залатыя шлягер».
20.30 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўта-парк.
22.15 К. Васільева і К. Лаўроў у мастацкім фільме «Прэферанс па пятніцах».
23.50 Навіны.
0.05 Каралеўскае паляванне.

ГРТ

11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Першыя асобы». Старшыня Дзяржаўнай Думы РФ Г. Селязнёў.
11.55 «Рускі транзіт». 4-я серыя.
12.50 «Жоўцік». «Вярніце Рэкса». Мульфільмы.
13.15 «Брэйн рынг».
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя вартаўнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Кактус і Ко.
14.55 До-мі-соль».
15.15 Зоў джунгляў.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 «Тэт-а-тэт».
16.30 «Вакол сусвету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю».
19.05 «Каю памяталі...» Людміла Цэлікоўская.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!».
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 КВЗ-асарці.
21.15 Футбол. «Мілан» (Італія) — «Гётэ» (Швецыя).
23.20 Навіны.
23.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд 7 матчаў.

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 У свеце капіталу.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55 «Санта-Барбара».
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
10.20 — 11.35 «Небяспечны паварот». Маст. фільм. 1-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.15 Даміно Міхаіла Баярскага.
17.45 Суайчыннікі.
18.10 Клуб губернатараў.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 «Гарадок». Забаўляльная праграма.
21.10 «Адтэрміноўка прыгавору». Маст. фільм.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05 — 0.25 Не спі і глядзі. «Другое дыханне».

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 16.00, 18.55, 23.05 Інфарм ТБ.
12.10 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія). 2-я серыя.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.
13.40, 20.35 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
15.00 «Адысея Аляксандра Вярцінскага». Фільм 2-гі.
16.15 «Асабістая справа». У. Жырыноўскі.
16.40 «Інспектар Гаджэт». Мультсерыял.
17.05 Храм.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія). 2-я серыя.
20.10 «Дварцовыя тайны». Дак. міні-серыял. 1-я серыя.
20.50 Спартыўны агляд.
21.05 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
21.55 Падзея.
22.10 — 23.05 «Раман імператара». 2-я серыя.

НТБ

7.00, 9.00, 11.00, 13.00 Сёння.
7.15 Дэтэктыў Д. Х. Чэйза «Перамяніце абстаноўку». (Італія). 1-я серыя.
7.55 Лепшыя цыркі міра. «Каралеўскі цырк».
9.15 Маст. фільм «Дзяўчынка з горада».
10.30 Маст. фільм «Цудоўныя годы» (ЗША).
10.50 Доктар Вугал.
11.15 Маст. фільм «Акіяны агня». (ЗША).
12.45 Лацінаманія.
13.15 Фестываль міні-серыялаў «Тайны злачынства». (Італія).

Расійскія ўніверсітэты

14.45 Педагогіка для ўсіх.
15.20 Руская мова. Сакрэты арфаграфіі. Урок 6-ы.
15.40 Міжнародны жаночы турнір па тэнісу. Кубак Крамля.
16.40 Навіны.

НТБ

17.00 Маст. фільм «Дзеці супраць монстраў» (ЗША).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Біл Косбі ў фільме Сідні Пуацье «Папа-здань». (ЗША).
20.35 Група «Калібры».
21.35 «Тайныя злачынствы». 5-я серыя.
22.30 Часіна.
23.20 Чэмпіянат свету па рафтынгу.
23.50 Кафэ «Абломаў».

8-ы канал

18.00 Мульфільм.
18.45 Маст. фільм «Раба кахання».
20.30 «Дракула».
21.45 Навукова-папулярны экран.
22.15 Маст. фільм «Аўтар песен».

Усё пра Беларусь вядома, калі «Звязда» ў вашым доме!

Толькі для падпісчыкаў «Звязды»!

ПРЫЕМНА, што ў нас шмат сяброў. Гэта пацвердзілася і ў час правядзення падпісной кампаніі на «Звязду», калі ўдзельнікамі розыгрышу латарэі сталі больш за 17 тысяч падпісчыкаў газеты. Як паведамлялася ўжо 3 кастрычніка, прызы выйгралі: **карову** — вадзіцель з Капыля Віктар Міронычык; **тэлевізар DAEWOO** — таксама вадзіцель з Зэльвенскага раёна Валерый Кароза; **веласіпеды** — Марыя Ераманoвіч (г. п. Астравец), Яўген Цырлін (г. п. Горкі), Кацярына Коваль (Лагойскі раён), Канстанцін Зінкевіч (Рагачоўскі раён); **фотаапараты «Зеніт»** — Ірына Кротава (г. п. Карэлічы), Лілія Маслюкова (г. Гомель), Кацярына Цілонава (г. п. Заслаўе), Зоя Навіцкая і Міхаіл Тондзаль (г. Мінск); **пральную машыну «Мара»** — Надзея Фралова (Жлобінскі раён); **міксеры** — Марыя Навышная (г. п. Плешчаніцы), Валерый Жураўскі (г. Барысаў); **люстры** — Зінаіда Ганчарова (г. Рагачоў), Канстанцін Міхалевіч (г. Мінск), Данута Буйко (Лідскі раён); **фены** — Валянціна Вабішчэвіч (Капыльскі раён), Фёдар Заяц (Слуцкі раён), Алег Трацінка (г. Маладзечна); **тэлефонныя апараты** — Алег Кіслы (Ваўкавыскі раён), Ніна Пакатава (г. Наваполацк), Тамара Моўчан (Дзяржынскі раён), Вольга Давыдоўская (г. п. Рудзенск), Марыя Скоўбель (Іванаўскі раён), Сяргей Собаль (Івацэвіцкі раён), Ядвіга Бандарэнка (Лагойскі раён), Ліна Жук (г. Мінск), Ніна Сергуценка (г. Магілёў), Марыя Кукса (Салігорскі раён).

Віншуем усіх пераможцаў.

❶ Картка ўдзельніка (падпісчыка «Звязды») розыгрышу латарэі

Прозвішча, імя, імя па бацьку ____________

____

Падпіска афармлена і аплачана ў ____________
(аддзяленне сувязі)

____________ на паўгода, на тры месяцы (падкрэсліць)

Хатні адрас і тэлефон ____________

____

ДЛЯ ВАС СЮРПРЫЗ!

Выпісвайце «Звязду» на I паўгоддзе 1997 года! Вы зноў зможаце стаць удзельнікамі латарэі, а значыць, і ўладальнікамі тавараў народнага спажывання.

РАЗЫГРЫВАЮЦЦА: электрапруг з прыстасаваннямі, веласіпеды, фотаапараты, пральныя машыны, тэлевізары, міксеры, люстры, тэлефонныя апараты і інш.

Самы галоўны наш прыз —
КОНЬ
з вупражжу і калёсамі
(толькі для тых, хто аформіў падпіску на паўгода).

Вы яшчэ не падпісаліся на «Звязду»?
Спяшайцеся на паштовае аддзяленне і выпісвайце «Звязду». Не пашкадуеце.
Вы можаце стаць уладальнікам каштоўнага прыза.

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі
Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету **63850** (індэкс выдання)

ЗВЯЗДА

Колькасць камплектаў

на 1996 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ____________ (паштовы індэкс) ____________ (адрас)

Каму ____________ (прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА

ПВ | месца | літар

на газету **63850** (індэкс выдання)

ЗВЯЗДА

Кошт	падпіскі	______ руб.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	______ руб.		

на 1996 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ____________ (паштовы індэкс) ____________ (адрас)

Каму ____________ (прозвішча, ініцыялы)

Заставайцеся з намі!

• Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! • Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! •

Чацвер, 31 кастрычніка

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Вяскоўцы. «Дажынкі» ў сэрцы застануцца...
9.00 «Развітальнае». Дак. фільм.
9.30 Каралеўскае паляванне.
10.10 «Тайна Снежнай каралевы». Маст. фільм. 2-я серыя.
11.20 «Востраў натхнення». Тэлеспектакль.
11.50 Госці ў хату. «Добрыя суседзі».
12.20 «Я з табой не развітваюся». Фільм-канцэрт.
12.50 «Не будзіце спячага сабаку». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
15.00 Навіны.
15.10 «Капітан Фракас». Маст. фільм. 1-я серыя.
16.25 «Песня». Мультфільм.
16.35 «Сугучнасць». Перадача з Гомеля.
17.05 «Марсава поле». Музычна-забаўляльная праграма для вайскоўцаў.
17.35 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.05 Творцы. Пісьменнік Васіль Малагуша.
18.30 Музычны антракт.
18.40 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова.
19.35 «Трапічная спёка». 6-я серыя.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
2.15 Г. Бяляева і А. Янкоўскі ў мастацкім фільме «Мой ласкавы і пяшчотны звер».
24.00 Навіны.
0.15 «Оскар». Тэлегульня. «Крок». Праграма для моладзі.

ГРТ

8.00, 1.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 Футбол.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір».
11.55 «Рускі транзіт».
12.50 «Браты Лю». Мультфільм.
13.15 «Брэйн рынг».
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя вартаўнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Лего-го!
15.10 Цін-Тонік.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 Рок-урок.
16.30 «Вакол сусвету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.05 Гадзіна пік.
18.30 «Грай, гармонь любімая!»
19.00 «Мая сям'я».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Фільм «Неба і зямля».
23.15 Навіны.
23.25 «Абоз».
0.15 «Пятніца, 13».

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50 Экспавеснік.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55 «Санта-Барбара».
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
10.20 — 11.20 «Небяспечны паварот». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Лато-мільён.
17.20 Пецярбургскія сезоны.
17.45 «Цёмная» для Н. Бетанэлі.
18.00 Новае пятае кола.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 «Пэн і Тэлер». Забаўляльная праграма.
21.00 Надвор'е.
21.05 «Вандроўнік». Маст. фільм (ЗША). 1-я серыя.
22.00 Лі Страсберг у праграме «Багема».
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05 — 0.30 Не спі і глядзі.

Санкт-Пецярбург

11.55, 14.00, 15.55, 18.55, 23.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Партрэт жанчыны». 3-я серыя.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
13.45, 20.50 Тэлеслужбы бяспекі.
14.15 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
15.05 Мультфільм.
15.15 Фантазія на тэмы кахання.
16.10 Парадоксы гісторыі. «Глухая справа».
16.40 «Інспектар Гэджэт». Мультсерыял.
17.05 Дзіцячае тэлебачанне. «Тры колы, фаліянт і...»
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія). 3-я серыя.
20.20 «Асабістая справа». М. Прусак.
21.05 Спартыўны агляд.
21.15 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
22.05 Падзея.
22.25 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
23.05 — 23.45 Хакей. СКА — «Крылы Саветаў» (Масква).

НТБ

7.00, 9.00, 11.00, 13.00 Сёння.
7.15 Дэтэктывы Д. Х. Чэйза.
8.00 Лепшыя цыркі міра.
8.45 Лацінаманія.
9.15 Маст. фільм «Адзін і без зброі».
10.30 Маст. фільм «Цудоўныя гады».
11.15 Маст. фільм «Адказны агонь».
12.45 Доктар Вугал.
13.15 Фестываль міні-серыял.

Расійскія універсітэты

14.40 Гутаркі аб рускай культуры.
15.20 Жаночы турнір па тэнісу.
16.40 Навіны.

НТБ

17.00 Маст. фільм «Дзеці супраць монстраў».
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам»
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Футбол. Кубак кубкаў.
21.35 Фестываль міні-серыялаў.
22.30 Часінка.
23.20 Кіно не для ўсіх. М. ф. «Восем з паловай» (Італія).

8-ы канал

18.00 «К-Відэа» прадстаўляе мультфільм.
18.45 Маст. фільм «Круг сяброў».
20.30 Мультфільм «Ну, пагадзі!»
20.45 Серыял «Дракула».
21.40 Ваша рэклама.
21.45 Навукова-папулярны экран.
22.15 Маст. фільм «Паварот вінта».

Пятніца, 1 лістапада

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Яшчэ не вечар...» Госць праграмы — сям'я Кругловых.
8.30 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
9.00 «Варвара-краса, Доўгая Каса». Маст. фільм.
10.20 Студыя «Калыханка». Мульціклуб.
10.50 «Трапічная спёка». 6-я серыя.
11.50 «З душой». Дак. фільм.
12.20 — 13.45 «Гракі». Маст. фільм з субцітрамі.
15.00 Навіны.
15.10 «Капітан Фракас». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.15 «Будзь маім сланом». Мультфільм.
16.30 «Спадчына». Старажытны Навагрудак. Перадача 2-я.
16.45 Кантрасты. Прававая праграма.
17.15 «Правінцыя» (Воранаўскі раён).
17.25 «Дні і вечары Тэатра юнага гледача Беларусі».
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэферэндум: шчырая размова.
19.35 «Трапічная спёка». 7-я серыя.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Адкрыццё Міжнароднага музычнага фестывалю «Залаты шлягер».
0.25 Навіны.
0.40 «12, ці На ноч гледзячы».

ГРТ

11.00 Навіны.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «З пятніцы да пятніцы. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці».
11.55 Рускі транзіт».
12.50 Мульфільм.
13.10 Брэйн рынг.
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя вартаўнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Востраў «Чунга-Чанга». Сустрэча з кампазітарам Яўгенам Крылатавым.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.30 «Вакол сусвету». Па старонках перадачы «Клуб спадарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.15 Чалавек і закон».
18.45 «Поле цудаў».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.35 Праграма перадач.
20.40 Вялікія сышчыкі: Каломба ў дэтэктыве «Памерці няма калі».
22.25 Погляд.
23.10 Навіны.
23.20 Начная кіназала. Лірычная камедыя «Аднойчы побач».

Расія

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Мак і Матлі». Серыял.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Ранішні экспрэс-2.
7.50, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 Дарагая рэдакцыя...
8.55 «Санта-Барбара».
10.20 Гандлёвы дом. «Ле Монці».
10.35 — 11.45 «Небяспечны паварот». Маст. фільм. 3-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 Графаман.
16.45 Імперыя гульняў.
17.35 Крок за крокам.
17.45 Вертыкаль.
18.10 Бясконцае падарожжа.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Сам сабе рэжысёр.
21.05 Надвор'е.
21.10 Яўген Міронаў у фільме В. Тадароўскага «Каханне».
23.25 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 — 0.45 «Слухаць пададзена». Эстрадны спектакль.

Санкт-Пецярбург

11.55, 14.00, 15.55, 18.55, 23.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Партрэт жанчыны». 4-я серыя.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
13.45, 20.50 Тэлеслужба бяспекі.
14.15 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
15.05 Мультфільм.
15.15 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
16.10 Ток-шоу «Наўздагад». С. Мігіцка.
16.40 «Інспектар Гэджэт». Мультсерыял.
17.05 «Павана Маўра». Музычны фільм.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Партрэт жанчыны». 4-я серыя.
20.20 Я — геній.
21.05 Спартыўны агляд.
21.15 «Дэмпсі і Мейкпіс». Серыял.
22.05 Падзея.
22.25 Як быць каханымі.
22.50 — 23.50 «Раман імператара». 3-я серыя.

НТБ

7.00, 9.00, 11.00, 13.00 Сёння.
7.15 Дэтэктыў Д. Х. Чэйза «Перамяніце абстаноўку». 3-я серыя.
8.05 Лепшыя цыркі свету. 10-ы фестываль «Залатога цырка». Рым. Частка 2-я.
8.35 Маст. фільм. «Цудоўныя гады».
9.15 Маст. фільм «Выкраданне Чарадзея».
11.15 Маст. фільм «Рэйнбоў Драйв» (ЗША).
12.45 Лацінаманія.
13.15 Фестываль міні-серыялаў. «Тайныя злачынствы». 6-я серыя.

Расійскія ўніверсітэты

14.40 Паклоннікам Тэрпсіхоры.
15.00 Руская мова.
15.15 Міжнародны жаночы турнір па тэнісу. Кубак Крамля.
16.40 Навіны

НТБ

17.00 Маст.фільм «Дзеці супраць монстраў» (ЗША). 8-я серыя.
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00, 23.00 Сёння.
18.35 Герой дня.
19.00 Наша новае кіно. Ірына Панароўская. «Ён сваю атрымае».
20.35 Рускі альбом. Група «Насця».
21.35 Фестываль міні-серыялаў. Тайныя злачынствы». 7-я серыя.
22.30 Часінка.
23.20 Маст. фільм «Кампанія ваўкоў» (Вялікабрытанія).
0.55 Начны канал. Эратычнае шоу свету.

8-ы канал.

18.00 «К-Відэо» прадстаўляе мульфільм.
18.45 Маст. фільм «Лінія смерці».
20.15 Адкрыты эфір.
20.45 Серыял «Дракула».
21.45 Навукова-папулярны экран.
22.15 Маст. фільм. «Поле кахання».

Субота, 2 лістапада

Беларускае тэлебачанне

Дзень памяці (Дзяды)
8.00 Навіны.
8.15 Радавод. «Восень на Палессі» (паўтор).
8.55 Існасць. Духоўная праграма.
9.25 Беларускі мерыдыян. Сімвалы памяці ўшанавання продкаў.
9.55 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма для дзяцей.
10.20 «Калі мяне не стане». Дак. фільм БТ.
10.45 Шматгалоссе. «Паміnаючы блізкіх».
11.15 «Вандроўнік».
11.30 «Дрэвы на асфальце». Маст. фільм («Беларусьфільм»).
12.45 «Ёсць толькі імгненні...» Тамара Лазаковіч.
13.05 Алімп: ад падножжа да вяршыні.
13.25 Майстэрня. Да 100-годдзя з дня нараджэння мастака Аркадзя Астаповіча.
13.45 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
14.15 Памяці актрысы. Галіна Маркіна.
14.45 Студыя «Акно». «Наконадні будучыні».
15.10 Тэлесябрына. «Помнім — будзем жыць».
15.45 «Габелены мастачкі Вольгі Дзёмкінай».
16.15 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
16.55 «Гісторыя кахання». Зінаіда Васільеўна Корж.
17.15 Тэлесябрына. «Запалі, маці, свечку.»
18.00 Галерэя. Геолаг Эрнст Ляўкоў. Аўтарская праграма Таццяны Ягоравай.
18.30 Конны спорт. Міжнародныя спаборніцтвы.
19.05 Рэтраспектыва фільмаў кінарэжысёра В. Турава. «Шляхціч Завальня». Маст. фільм.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Музычны антракт.
22.05 «Чаканне палкоўніка Шалыгіна» Маст. фільм.
23.30 Цёмны пакой. Бульварная літаратура.

ГРТ

7.00 Міхаіл Пугаўкін ў фільме «У матросаў няма пытанняў».
8.25 Мультфільм.
8.45 Дамашняя бібліятэка.
9.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра.
9.30 «Не зявай!»
10.00 Ранішняя пошта.
10.40 Смак.
11.00 Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра.
11.30 Юлія Барысава і Юрый Якаўлеў у фільме «Ідыёт».
13.30 «Пад знакам «Пі».
14.00 Навіны.
14.20 «Вяртанне на Востраў скарбаў». Серыял. 9-я серыя.
15.10 «Амерыка з М. Таратутам».
15.40 Бацькоўкі «тэрарызм».
16.00 Ціна Тэрнэр. Дарогі сусветнага турнэ.
16.15 «Кола гісторыі».
17.00 Навіны.
17.50 У свецежывёл.
18.30 «Залатая серыя». Маст. фільм «Місія ў Кабуле».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 Праграма перадач.
20.50 «Місія ў Кабуле». 2-я серыя.
22.40 Фільм Орсана Уэлса «Пячаць зла».

Расія

7.00 Лукамор'е.
7.25 «Вяртанне блуднага папугая». Мультфільм.
7.55 «Мак і Матлі». Серыял.
8.20 «Не ў капелюшы шчасце». Мультфільм.
8.35 Па вашых пісьмах.
9.05 Кніжная лаўка.
9.20 Крамлёўскія нянькі.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Тэлечасопіс «Здароўе.»
10.30 Добрай раніцы.
11.00 Урача выклікалі?
11.30 Ананімныя субяседнікі.
12.00 «Паэт у Расіі — больш, чым паэт...»
12.30 Прасцей простага.
13.00, 19.00, 23.25 Весткі.
13.20 «Тайна Сахары». Маст. фільм (Італія).
14.15 «Нічога, акрамя...» К. Баравы.
14.30 Дэ факта.
15.00 Музыка на дэсерт.
15.20 Сад культуры.
15.45 Свая гульня.
16.15 Брыльянты сусветнага балета. Вольга Лепяшынская.
16.55 Жаночы турнір па тэнісу. «Кубак Крамля».
17.55 «Каралева Марго». Маст. фільм. 16-я серыя.
19.35 Суботні вечар: прысвячаецца Аркадзю Райкіну.
21.00 Надвор'е.
21.05 Зусім сакрэтна.
22.00 «Буянства». Маст. фільм (ЗША).
23.50 — 0.45 Праграма «А».

Санкт-Пецярбург

9.25 Па рацэ плыве сякера.
9.55, 11.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 «Гонар маю». Ваенны агляд.
10.40 Памяці Уладыкі Іаана.
11.10 Ток-шоу «Наздагад». А. Рамашын.
11.40 Страсці-мардасці.
12.10 Хакей. СКА — «Дызеліст» (Пенза). У перапынку **(13.25)** — Інфарм ТБ.
14.15 Яшчэ адна Расія.
14.40 Тэатральная правінцыя?
15.10 Спартыўны агляд.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Шпіёнскія страсці».
16.10 Уік-энд з дэтэктывам. «Экстрасенс».
16.40 Восень — Царскае Сяло.
17.05 «Раўняецца каханне...»
17.40 «Лато-бінга».
18.40 Вялікі фестываль.
19.25 Дэтэктыў. «Мільён за разгадку».
19.40 Мультфільм для дарослых.
19.50 «Тры дні на роздум». Маст. фільм (Латвія). 1-я серыя.
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Блеф-клуб.
21.50 «Парад парадаў» прадстаўляе. Навінкі сезона.
22.30 — 23.35 «Раман імператара». 4-я серыя.

НТБ

7.00 Маст. фільм «Цудоўныя згоды» (ЗША).
7.50 Дэтэктывы Чэйза. «Перамяніце абстаноўку».
8.35 Лацінаманія.
9.00, 13.00 Сёння.
9.15 Маст. фільм «Развітанне славянкі».
10.35 Лепшыя цыркі свету.
11.15 Маст. фільм «Гувер супраць братоў Кенэдзі» (ЗША). 1-я серыя.
13.15 Фестываль міні-серыялаў. «Тайныя злачынствы» (Італія). 7-я серыя.

Расійскія ўніверсітэты

14.40 «Запіскі звар'яцелага, ці Жыцце цітулярнага саветніка Аксенція Папрышчына». Тэлеспектакль па аповесці Гогаля.
15.45 Шаг з круга.
16.05 Інфармацыйны агляд.
16.25 Шарман-шоу.

НТБ

17.00 Маст. фільм «Дзеці супраць монстраў» (ЗША) 9-я серыя.
17.30 Дог-шоу «Я і мая сабака».
18.00, 21.00 Сёння.
18.30 «Крымінальная Расія: сучасныя хронікі». Дак. серыял. Фільм 4-ы «Маўчанне ягнят».
19.00 Міні-серыял «Тайныя злачынствы» (Італія).
20.00 Намедні.
20.45 Лялькі.
21.35 Маст. фільм «Айчым» (Францыя).
23.45 Трэцяе вока.
0.30 Начны канал «Плейбой».

8-ы канал

15.00 Маст. фільм «Русь пачаткавая».
17.30 Навукова-папулярны экран.
18.00 Маст. фільм»Д'явальскі наезнік».
19.00 У. Дысней «Выратавальнікі-2».
20.00 Маст. фільм «Форд. Чалавек і машына». 1-я серыя.
21.30 Музычная праграма «HI-FI — MUSIK».
22.00 Маст. фільм з удзелам Мікі Рурка.

Нядзеля, 3 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Кола часу. Лістапад.
8.30 Здароўе. Узроставыя асаблівасці здароўя падлеткаў.
9.05 «Конан». Мультсерыял.
9.30 «Уся справа ў капелюшы» Забаўляльна-пазнавальная гульня-віктарына.
10.05 «Малышка Янот». Мультфільм.
10.15 Тэлебом.
10.45 Вяршыня свету. Тэлегульня.
11.05 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
11.40 «Усё нармальна, мама!»
12.10 Тураб'ектыў.
12.40 Міжнародны кур'ер.
13.10 Тэлевізійны АРТ-клуб. Памяці мастака Мікалая Селяшчука.
13.40 Вяскоўцы. Эксперыментальная база «Межава» Аршанскага раёна.
14.10 «Вайна ў паветры». Дак. серыял (ЗША).
14.40 «Адзіная прастора — мора». Да 300-годдзя Расійскага флоту.
15.40 Вяршыня свету. Працяг тэлегульні.
16.00 Гандбол. Адборачны матч чэмпіяната свету. Беларусь — Галандыя (прамая трансляцыя).
17.20 Тэніс. Міжнародны прафесійны турнір сярод жанчын.
17.55 Абібок.
18.25 Міжнародны музычны фестываль «Залаты шлягер».
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
21.10 Навіны-ТБ.
21.25 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам спевака Валерыя Меладзе.
22.00 Э. Робертс і П. Гідлі ў мастацкім фільме «Вольнае падзенне» (ЗША).
23.40 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.
0.10 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

6.55 Елена Цыплакова ў фільме «Школьны вальс».
8.30 Мультфільмы нашага дзяцінства. «Каштанка».
9.00 Навіны.
9.15 «Непуцявыя заметкі» Дзм. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 «Службу Расіі!» «Ваенны кур'ер».
11.30 «Грай, гармонік любы!»
12.00 У горадзе «N».
12.30 Серыял «Падводная адысея каманды Кусто». «Ноч кальмара».
13.25 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 Клуб падарожнікаў.
15.10 Мультфеерверк: «Камп'ютэрныя воіны», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
15.55 Рашаючая гульня чэмпіяната Расіі па футболу. «Зеніт» — «Спартак» (Масква).
18.05 «Шчаслівы выпадак».
19.00 Час.
19.40 Леанід Ярмольнік ў камедыі Алы Сурыкавай «Маскоўскія канікулы».
21.40 Футбольны агляд.
22.10 Навіны.
22.20 Джордж Лукас прадстаўляе фільм «Новыя амерыканскія графіці».
0.15. Амерыканскі футбол.

Расія

7.00 Лукамор'е.
7.30 «Сабака ў ботах». Мультфільм.
7.50 Спортлато.
8.00 «Мак і Матлі». Серыял.
8.20 «Было, было, як не было». Мультфільм.
8.30 Пілігрым.
9.00 Вуснамі дзіцяці.
9.30 Прысяга.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лато.
10.55 Прыз групы «Савва».
11.00 Чалавек на Зямлі.
11.25 Кніжная лаўка.
11.55 Тэлетэатр. «Ездавы Капашкін».
12.25 Працей простага.
13.00, 23.00 Весткі.
13.20 «Атрад «Д». Маст. фільм.
14.40 «Нічога, акрамя...» Е. Ляхава.
14.55 У свеце жывёл.
15.25 Караоке па-руску.
15.55 Рэпарцёр.
16.10 Футбол без межаў.
16.40 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'ялавай.
17.00 «Крануты», «Аладзін».
18.00, 19.55 «Каралева Марго». 17-я і 18-я серыі.
19.00 Люстэрка.
20.55 Рэпартаж ні аб чым.
21.05 Надвор'е.
21.10 «Фрак народа».
22.05 У Ксюшы.
22.40 Рэк-тайм.
23.15 — 0.05 Лепшыя гульні НБА.

Санкт-Пецярбург

9.25 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 Авертайм.
10.40 «Неўтаймаваная Афрыка». Дак. серыял (Францыя). 2-я серыя.
11.10 «Старое танга». В. Ковель.
11.30 Мультфільм.
11.40 Увесь гэты цырк.
12.10 «Вяселле ў Малінаўцы». Маст. фільм.
13.35 Мультфільм.
14.10 Яшчэ адна Расія.
15.10 Незавершаны партрэт. Мікаэл Тарывярдзіеў. Веніямін Баснер.
16.10 Спартыўная праграма.
16.35 «Залаты ключ», «Кашамалаша», «Кідайка».
1.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Скарбы Пецярбурга. Эрмітаж. Заходнееўрапейскае мастацтва са збору барона Штыгліца.
19.25 Спявае Алена Апіна.
19.40 «Тры дні на роздум». Маст. фільм. 2-я серыя.
20.55 Ва ўсіх на вачах.
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.

НТБ

7.00 Маст. фільм «Цудоўныя гады» (ЗША).
7.50 Дэтэктывы Чэйза «Рэквіем для голаса і фартэпіяна». (Італія). 1-я серыя.
8.35 Рускі альбом. Група «Прынц-кампот».
9.00, 13.00 Сёння.
9.15 Маст. фільм «Двое пад адным парасонам».
10.45 Лепшыя цыркі свету. «Міжнародны фестываль» цырка ў Масі». Частка 2-я.
11.20 Маст. фільм «Гувер супраць братоў Кенэдзі».
13.15 Міні-серыял «Тайныя злачынствы» (Італія). Заключная серыя.
14.00 Намедні.
14.40 Лялькі.

Расійскія ўніверсітэты

14.35 Пад'ём пераваротам.
15.05 «Тайна трэцяй планеты». Мультфільм.
15.55 «Рэжысёрская кухня».
16.25 «Прыцяжэнне». Частка 1-я.

НТБ

17.00 Маст. фільм «Дзеці супраць монстраў» (ЗША). 10-я серыя.
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 Сёння.
18.30 Праграма В. Познера «Чалавек ў масцы».
19.10 «Знікшыя цывілізацыі». Фільм 9-ы «Месапатамія» (ЗША).
20.00 Вынікі.
21.10 Сузор'е НТБ.
23.15 Маст. фільм «Усе ледзі робяць гэта» (Італія).

8-ы канал

15.00 Мультфільм «Віні Пух».
15.30 Маст. фільм.
17.30 Навукова-папулярны экран.
18.00 Маст. фільм «Дзікая прырода».
19.30 У. Дыснэй «Выратавальнікі-2».
20.00 Маст фільм «Форд. Чалавек і машына». 1-я серыя.
21.30 «Экспертыза».
22.00 Навіны «К-Відэа».
22.30 Маст. фільм. «След дажджу».

• *Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»!* • *Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»!* •

Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»!

Заставайцеся з намі, сябры!

Мы даём Вам галоўнае – інфармацыю!

Нагадваем вам, што працягваецца падпіска на I паўгоддзе 1997года.

Падпісная цана «Звязды»

на паўгода —
83.400 рублёў *для індывід. падп.,*
90.000 рублёў *для ведамасн. падп.,*

на тры месяцы —
41.700 руб. *для індывід. падп.,*
45.000 руб. *для ведамасн. падп.,*

Памятайце: «Звязда» — гэта самая свежая і самая патрэбная інфармацыя.

УВАГА: картка ўдзельніка розыгрышу латарэі дасылаецца ў рэдакцыю толькі адзін раз. Прызы будуць уручацца толькі тым, хто мае аплачаны падпісны абанемент

ЛАТАРЭЯ!

220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты **ЗВЯЗДА**

Да ўвагі работнікаў пошты!
Дастаўка спецыяльнай паштоўкі «Звязды» аплачана па дамоўленнасці з РА «Белпошта».

БЕЛПОЧТА
Генеральны дырэктар РА «Белпошта»
Г. Я. ІГНАТОВІЧ

Калі вы падпісаліся на «Звязду», запоўніце (разборліва) картку ўдзельніка розыгрышу латарэі.

Выражце спецыяльную паштоўку «Звязды» (па пункцірнай лініі) і адпраўце яе на адрас рэдакцыі газеты.

Паштоўкам падпісчыкаў, якія ўдзельнічаюць у розыгрышы, будуць прысвоены парадкавыя нумары.

Розыгрыш будзе праводзіцца ў пачатку студзеня з удзелам прадстаўнікоў Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, РА «Белпошта», а таксама назіральнага савета, які будзе створаны з падпісчыкаў «Звязды».

Імёны ўладальнікаў будуць апублікаваны на старонках газеты.

Выпісвайце! Чытайце! Удзельнічайце! Выйгравайце!
Тэл./факс (0172) 268-29-19.

Да ўвагі паштальёнаў і грамадскіх распаўсюджвальнікаў «Звязды»!

З мэтай далейшага пашырэння кола падпісчыкаў газеты «Звязда» і ў сувязі з 80-годдзем выхаду першага нумара рэдакцыя праводзіла конкурс сярод паштальёнаў РА «Белпошта» і грамадскіх распаўсюджвальнікаў па дасягненню найлепшых вынікаў падпіскі на газету на IV квартал 1996 года. Сярод тых, хто паведаміў аб сваіх паказчыках, **уладальнікам прыза за першае месца стала паштальён з в. Галоўчыцы Нараўлянскага раёна Ганна Раманенка, якая арганізавала падпіску на «Звязду» больш як 120 сваіх землякоў. Яна атрымае мотаблок вытворчасці МТЗ. Пральныя машыны «Мара» прысуджаны паштальёнам Вользе Ляўковіч з Навагрудскага і Валянціне Горнай з Мастоўскага раёнаў.**

Конкурс працягваецца, і па выніках падпіскі на I паўгоддзе 1997 года. Яго пераможцам устаноўлены прызы:

1-е месца — тэлевізар (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 150);

2-е месца — веласіпед (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 100);

3-е месца — пральная машына Мара» (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 80).

«Звязда» і Беларускі дабрачынны фонд «Дзецям Чарнобыля» працягваюць, як вядома, акцыю па аздараўленню дзяцей. З мэтай яе пашырэння, а таксама больш поўнага інфармавання людзей аб яе ходзе БДФ «Дзецям Чарнобыля» прапанаваў свой падпісны праект: **паштальёны, грамадскія распаўсюджвальнікі друку, якія арганізуюць і правядуць індывідуальную падпіску на «Звязду» 100 і больш чалавек, могуць адправіць бясплатна сваё дзіця ва ўзросце ад 8 да 14 гадоў за мяжу на аздараўленне.**

Устаноўлены таксама **прызы для раённых вузлоў паштовай сувязі, якія дасягнулі найбольшых вынікаў па падпісцы на «Звязду»,** але не знізілі іх у параўнанні з чацвёртым кварталам бягучага года. У кожнай вобласці і горадзе Мінску будуць вызначаны па тры раённыя вузлы паштовай сувязі, якія дасягнулі найлепшых паказчыкаў па падпісцы на «Звязду» на 1-е паўгоддзе 1997 года:

1-е месца — 1.500.000 рублёў;
2-е месца — 1.000.000 рублёў;
3-е месца — 500.000 рублёў.

Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»!

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 94430. Індэкс 63850.
Зак. № 6853.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12